

ASSOCIACIÓ
CATALANA DE
VEXIL·LOLOGIA

ACV

Època 3. Núm 4 · Primavera 2023

Vexil·la Catalana

El 29 ICV, a la
nostra manera

També... Entrevista a **Emil Dreyer, Ted Kaye i Sebastià Herreros** · Un senyal **pels Pirineus** ·
Investigant una coincidència: **De Sitges a l'illa de Cabrera** · La **Poblenovina** ... i molt més

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Adéu a un amic

KEVIN HARRINGTON, 1934 - 2023

L'any 1985 de la ma de Whitney Smith, l'ACV entra com a membre de ple dret a la FIAV. Va ser a Madrid, al Congrés internacional.

En aquell Congrés vam conèixer molta gent, tot que a Viena l'any 1983, ja n'haviem conegut a molts.

Entre tota la gent, Bartlett, Klimès, Baert, Brosek, Kaye, Lowe, Purcell... vam congeniar amb Kevin Harrington i la seva parella Roberto Breno, que venien del Canadà. Aquesta relació ha durat fins ara, l'última vegada que vaig veure a en Kevin va ser a Geòrgia i allà em va dir que en Roberto havia mort. Ara ha estat ell qui ha marxat.

A congrés internacional de Ljubjana no va viatjar, però va fer la xerrada telemàtica. Ja m'havia dit a Geòrgia allà seria l'última vegada que sortia de casa seva al Canadà.

El que té la vexil·logia, és que cada dos anys surts pel món, retroves amics i encara que et vegis de tard en tard, sempre tens coses per explicar i recordar... i no parles només de banderes, xerres de molts temes, i coneixes persones que mai no oblidaràs.

Bon viatge Kevin!

Anna Galan · ACV

11 ICV, Madrid, 1985

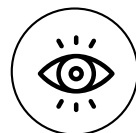

Tbilisi, 1 d'octubre de 2016

Obituari publicat al Toronto Star, el 25 de febrer de 2023

HARRINGTON, ALBERT KEVIN 1934 - 2023 Albert Kevin Harrington, known to family and friends as "Kevin," "Dada" and "Legend," died on February 19, 2023, at age 88 following a series of health setbacks, including melanoma. He was with very close friends through his final days, and was en route to his Toronto home when he passed, which is noteworthy considering his love of travel. Kevin was one of six children of Frank and Alice (née McKay). His younger brother, Tom, lives in Edmonton. He was predeceased by his parents and siblings, Bryan, Maureen, Joan and Elaine; and his beloved niece, Linda (Maureen's daughter). His circle of family and friends was ever-growing as he kept in touch with the younger generations of nieces and nephews, and through his social connections with newcomers, language learners and travellers (he was an enthusiastic host for the couchsurfer network). He grew up in many homes in and near Toronto, but his deepest roots were in Scarborough, where he taught geography and led the library department at Agincourt Collegiate. He was keenly interested in flags and heraldry, and was for years a leading figure in the field of vexillology. His dedication to Flagscan and international flag organizations was a great source of pride, scholarly fellowship and lifelong friends. Kevin also had a passion for languages and was acquiring new skills even into his eighties. He was most recently working on Russian and Turkish. His intellectual pursuits (he was an expert on first-names, birds and history) were augmented by a tremendous sense of humour (he loved word-play) and a thoroughly outgoing personality. His greatest joy was simply being in the company of others, sharing good times and forging enduring friendships. Family and friends are invited to a Remembrance Gathering in Toronto on March 18, 2023. It will be hosted by Kevin's very dear friends in Toronto, and it will be an informal event.

**Al nostre món
no parles
només de
banderes,
xerres de
molts temes,
i coneixes
persones
que mai no
oblidaràs.**

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

29 ICV - Crònica dels meus pensaments

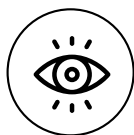
2022, per fi podem anar a l'ICV de Ljubljana!. L'últim que vaig anar va ser al de Londres, fa 5 anys.

Després de 3 anys de problemes amb la COVID, per fi es confirma que ens podem trobar amb els amics. Aquest és el meu principal desig. Fins ara he anat a 14 congressos, començant amb el de Viena, el 1979, on vaig conèixer als "fundadors" -Smith, Sierksma, Neubecker, Mühlemann, Philippe, Crampton...- que ja portaven més de 10 anys construint els fonaments de la Vexil·logia. **Al principi, els congressos eren senzills, una reunió d'amics amb comunitat de pensament.** Amb el temps, els congressos han anat evolucionant cap a la Nobiliària i l'Heràldica, com si aquests cosins de la Vexil·logia volguéssin tornar a incloure'ns a les últimes pàgines dels seus estudis.

La "Pompa i Circumstància" m'agrada com música, però, no cal en una reunió d'amics. Aviam com serà el de Ljubljana.

L'Anna i jo volem anar. ¡Ja apareix la web!
<https://www.icv29ljubljan.com/en>.

Caram! que car! Tot s'ha de pagar: Assistent, 285€; acompanyant, 120€; excursions del dimecres, 65€; banquet

Jo estic segur que els elevats costos dels congressos impedeix que gran part de les noves generacions europees puguin assistir-hi.

de cloenda, 100€, i fins i tot s'ha de pagar la taula de presentar i vendre llibres i documentació vexil·lològica, 40€.

L'Anna i jo, si ho volíem tot, havíem de pagar 735€ més el viatge i l'hotel de 2 persones. Al final, nosaltres només vam estalviar els 130€ de l'excursió i vam fer una excel·lent passejada per una bonica ciutat.

Jo estic segur que aquest cost va impedir que gran part de les noves generacions vexil·lològiques europees pogués venir a Ljubljana. Una clara mostra la tinc amb els companys de les dos associacions de les que soc membre, la SEV i el CISV. No va venir ningú. La Manuela va representar al CISV i jo a la SEV. Jo, normalment, assisteixo als congressos anuals de les dos societats i conec als joves. **Amb aquests preus, mai vindran i es perdran el goig de participar en la comunitat vexil·lològica del món!**

La FIAV no podria regular un cost màxim de les quotes dels congressos internacionals?

Tot i que els organitzem els membres, però jo crec que la responsabilitat i les normes són de la FIAV.

Un fet que em sorpren és que en el congrés de Ljubljana no he trobat cap col·laboració d'entitats oficials que poguessin ajudar a reduir els costos. L'Anna i jo hem col·laborat en l'organització de dos congressos de la FIAV: Madrid, 1985 i Barcelona, 1991. Al de Barcelona, de l'ACV, vam aconseguir la col·laboració de: la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, l'Institut d'Estudis Catalans, l'Abadia de Montserrat, el Comitè Olímpic Barcelona'92, la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, el Museu Marítim, Corals, i altres més que podeu trobar a les actes del ICV 14 <https://fiav.org/14th-international-congress-of-vexillology-barcelona-spain-catalonia-1991/>

Les quotes dels congressistes només van servir per pagar el dinar de la "Fonda Neus" de Sant Sadurní d'Anoia, el lloguer dels autobusos, el sopar de cloenda i, sobre tot, la impressió dels 300 llibres de les comunicacions del congrés, ara de cost zero. Si voleu, podeu refrendar aquestes dades amb Klimes, Barlett, Strachan, Lupant, Raullet o Dreyer, companys a Ljubljana i Barcelona.

Sebastià Herreros Agúí · ACV

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Assistents al Congrés

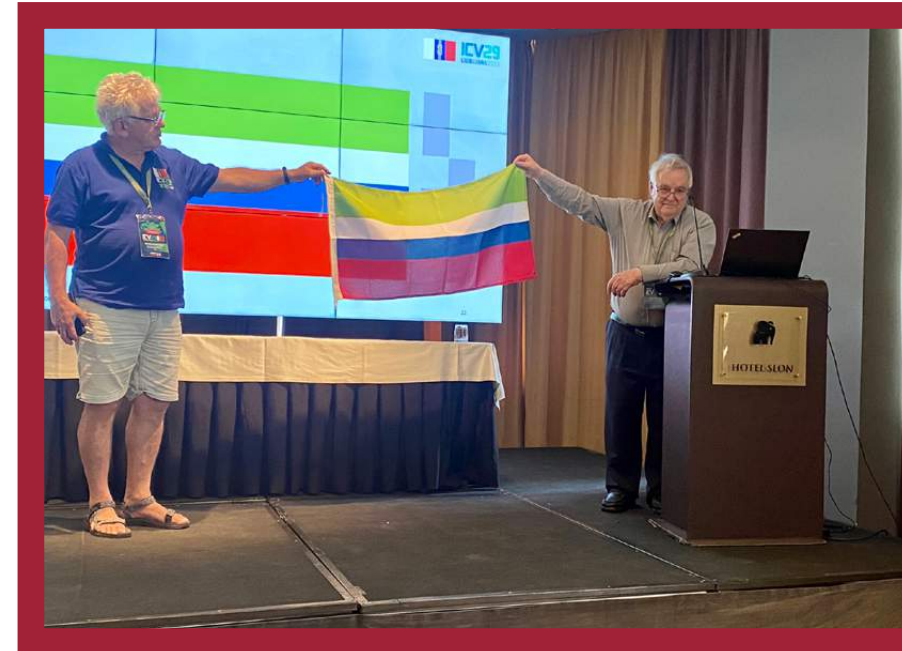

El que més em va impactar

La bandera anti-COVID creada per Uroš Žižmund, símbol molt ben trobat.

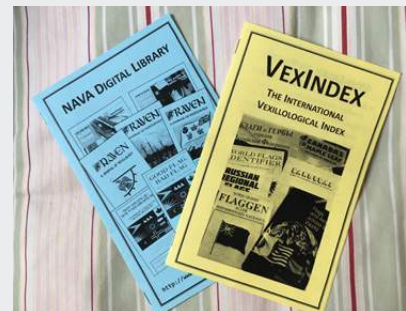

La proposta de Tony Burton de com podria ser la bandera d'Eslovènia

Com està el VEXIndex?

Annie Platoff, al finalitzar les presentacions del dijous, responent a les preguntes que alguns li havíem fet, ens va fer una lleugera explicació del programa que pensava utilitzar per crear aquest Índex Internacional de Vexil·lologia. Es tracta del Zotero: <https://www.zotero.org>

Annie ens seguirà informant.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Els nous membres de la **FIAV**

Genealogijos, heraldikos ir veksilologijos instituto

<https://www.ghvi.lt/nariai>

Transylvanian Heraldic and Vexillological Association

<https://www.facebook.com/heraldry.vexillology/>

Vexillological Society Singapore

<https://www.facebook.com/FlagsSingapore/>
<https://www.instagram.com/vexillologicalsociety/>

BENVINGUTS!

30è Congrès Internacional de **Vexil·logia**

Se celebrarà a Beijing (Pequín) el
12-19 d'agost de 2024, organitzat
pel Vexillological Research Center
of China (VRCC) i el Flag Research
Center.

Obrint boca per al nou congrés del 2026

<https://www.drapeaux-sfv.org>

PARIS

Achieving a process of **complicity** was the key objective on which we advanced when we establish the **collaboration** mechanism between the **Ca l'Altisent Library in Sant Climent de Llobregat** (Catalonia) and the **Associació Catalana de Vexil·lologia** (ACV)

The milestone was "**union makes strength**". All the experiences, big and small, that both the ACV and the Ca l'Altisent Library have together, will make us gain in knowledge, and what is more important, the **ability to have a greater impact in common projects and the development of the vexillology and culture of our country.**

The Public Library Ca l'Altisent de Sant Climent de Llobregat, a town of 4,000 inhabitants, in the Baix Llobregat region (Barcelona), has the **only vexillology collection in Europe**, so that all interested parties can consult it.

Let's move on!

L'Associació Catalana de Vexil·lologia i el 29è Congrés Internacional de Vexil·lologia

Aquest cop vam ser tres els membres de l'ACV, presents al 29è Congrés de la FIAV.

Després de la presentació de la comunicació sobre la connexió vexil·lògica entre Sitges i l'illa de Cabrera, vaig fer una curta presentació sobre el 40 aniversari de l'ACV i la creació del fons a la biblioteca:

Friends,

We founded the ACV 40 years ago in Sant Climent de Llobregat.

Last year we created a vexillological collection in the public library, starting with 300 books I own. This is the only public library in Spain with a collection of vexillology.

Sant Climent is a village in the Baix Llobregat region, well known for its cherries and, from now, on vexillology.

Its mayor, Isidre Sierra, wished to send a cordial greeting to all of you.

President, this is the letter, a flag of the village and a clothing party poster.

Fotos: Emil Dreyer

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

El president de la FIAV, Zeljko Heimer, va llegir la carta de l'Alcalde de Sant Climent, Isidre Sierra, on explicava el perquè de la creació del 'Fons Vexil·lològic' a la biblioteca y ens va obsequiar amb una col·lecció sencera del butlletí de l'Associació Croata d'Heràldica i Vexil·lologia, HGZD.

<https://www.hgzd.hr/en/hgzd-donated-giz-set-for-a-new-vexillological-library-in-catalonia/>

A la tornada del Congrés, vam portar la donació de l'Associació croata a la biblioteca de Sant Climent.

Fotos: Simon Pelko

Més de 35 anys junts

Durant el 29 congrés a Ljubljana vam parlar amb Ted Kaye, Sebastià Herreros i Emil Dreyer. Tot seguit podeu llegir l'entrevista on em respectat els idiomes originals de cadascun d'ells.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Els tres heu participat en molts congressos internacionals de la FIAV, quin va ser el vostre primer congrés i què va significar per a vosaltres?

Emil Dreyer: 1979 nahm ich an meinem ersten Fahnenkongress in Wien teil. Seit meiner Kindheit war ich von den Fahnen und ihrer Geschichte fasziniert, hatte aber erst wenige Jahre vor diesem meinem ersten Kongress die Welt der Vexillologen entdeckt. Ich war nicht mehr alleine mit meiner seltsamen Leidenschaft. Nach ersten Besuchen bei damaligen Grössen wie Louis Mühlemann, William Crampton, Lucien Philippe, Günter Mattern oder Aldo Ziggio kam ich in Kontakt mit Sebastián Herreros Agúí, der gerade erst die spanische Fahngesellschaft SEV gegründet hatte.

Zusammen mit unseren respektiven Ehefrauen fuhren Sebastián und ich an den Kongress in Wien, wo wir weitere bekannte Vexillologen kennenlernten (Whitney Smith, Ottfried Neubecker, Alfred Znamierowski, Aleš Brožek, Pierre Charrié, Arnold Rabbow, Frederick Brownell, u.v.m.). Diese vielen persönlichen Kontakte erweiterten meinen vexillologischen Horizont ganz entscheidend.

En 1979 tomé parte en mi primer congreso, en Viena. Desde mi niñez me fascinaban las banderas y su historia, pero sólo pocos años antes de ese congreso había descubierto el mundo de la vexilología. Ya no me sentía solo con mi extraña pasión. Tras visitas a los grandes de entonces como Louis Mühlemann, William Crampton,

Lucien Philippe, Günter Mattern o Aldo Ziggio me encontré con Sebastián Herreros Agúí, que acababa de fundar la Sociedad Española de Vexilología (SEV).

Acompañados por nuestras respectivas esposas, Sebastián y yo viajamos al congreso de Viena, donde conocimos a otros vexilólogos importantes (Whitney Smith, Ottfried Neubecker, Alfred Znamierowski, Aleš Brožek, Pierre Charrié, Arnold Rabbow, Frederick Brownell, y muchos más). Estos contactos personales ampliaron mi horizonte vexilológico decisivamente.

Ted Kaye: My first congress was in Madrid, in 1985. I was a new member of NAVA, living in San Francisco. My wife and I happened to be traveling in Spain, and I arranged to attend the first morning of the congress and the final banquet (we traveled in Spain between those events). On the first day I met Whitney Smith and we visited the national maritime museum. At the final banquet, the winner of the bid for the next congress was announced—San Francisco, California (my home then). I made a short speech in Spanish then in English encouraging delegates to come. At the time I didn't know I would spend the next two years helping organize the congress!

Sebastià Herreros: El nostre -de l'Anna i jo- primer congrés va ser el de 1979, a Viena.

Per a mi va representar que formava part d'un grup de persones de tot el món que compartíem l'estudi de les banderes, la vexil·lologia, paraula creada per Whitney

Smith amb que vaig tenir el primer contacte en 1975.

Aquest grup d'amics, entre els que hi eren els que podríem dir 'fundadors': Whitney Smith, Klaes Sierksma, Ottfried Neubecker, Hans Hortsmann, Louis Müllemann, William Crampton, Lucien Philippe, Arnold Rabbow i on ens vam crear altres grans companys com Emil Dreyer i Aleš Brožek, em van ensenyar el camí. En resum, l'inici d'una gran aventura.

A quants congressos internacionals heu assistit?

Emil Dreyer: Ich habe bisher an 13 Kongressen teilgenommen, Ljubljana inbegriffen. An 8 Kongressen war auch meine Frau dabei, und an einen von diesen kam auch unsere jüngste Tochter.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

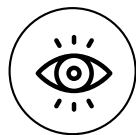
He participado en 13 congresos, incluido este de Ljubljana. En 8 de los congresos me acompañó mi esposa y en uno de estos vino también nuestra hija menor.

Ted Kaye: I have attended 14 congresses—the latest is ICV29 Ljubljana 2022. When our sons were old enough to travel [10 & 13], we began attending congresses as a family. We would add 2 or 3 weeks to the trip before or after and make a grant tour—we did so in Great Britain, Scandinavia, South American, and Western Europe.

Sebastià Herreros: Amb aquest he assistit a 14 congressos internacionals de la FIAV: Viena, 1979; Madrid, 1985; San Francisco, 1987; Barcelona, 1991; Zurich, 1993; York, 2001; Estocolm, 2003; Buenos Aires, 2005; Berlin, 2007; Alexandria, Virginia, 2011; Rotterdam, 2013; Sidney, 2015; Londres, 2017 i Ljubljana, 2022.

Què hi destacarieu?

Emil Dreyer: Herausragende Merkmale dieser internationalen Treffen ist die Möglichkeit, konzentriert viele neue Kontakte zu knüpfen und alte Freunde aus aller Welt persönlich zu treffen, aber auch wissenschaftlichen Austausch in einer entspannten und freundschaftlichen Atmosphäre zu pflegen, Zugang zum Fahnenfundus vieler Museen und Archive zu erhalten und nicht zuletzt auch das seltene Vergnügen, einige Tage lang mit Gleichgesinnten in unserer eigenen Welt der Fahnen zu schwelgen.

In the San Francisco congress, in 1987, we were pleased to raise the flags of all 20 countries represented, including Catalunya.

Ted Kaye

Die wissenschaftlichen Arbeiten sind ebenfalls sehr wichtig, aber diese können entweder auf Papier oder heute vielmehr virtuell im Netz abgerufen werden.

Claramente destacan en estos congresos la posibilidad concentrada de enlazar nuevos contactos y encontrarse con viejos amigos personalmente, también importa el intercambio científico en una atmósfera relajada y amigable, la posibilidad de acceder a las collecciones vexilológicas de museos y archivos, y por último, pero no menos importante, el poder gozar durante unos días juntos en nuestro mundo singular de las banderas.

Las ponencias científicas son también muy importantes, pero éstas pueden obtenerse en papel o, generalmente hoy en día, consultarlas virtualmente en la red.

Ted Kaye: In the San Francisco congress, in 1987, we were pleased to raise the flags of all 20 countries represented, including Catalunya. We had a live orchestra play the national anthems of each one—they learned Els Segadors the night before in order to play it.

My son, Mason, delivered papers at three congresses. He won the award for best paper each time! My wife, Debbie, has participated as a “companion” at many congresses, and deeply appreciates the camaraderie she has found among the “flag widows” (and “widowers”) who enjoy a parallel program of sight-seeing instead of listening to flag lectures. I find it very helpful to meet and converse in person

with fellow vexillologists with whom I normally only correspond with by letter or e-mail—we can advance our flag-studies agendas much faster with such in-person connections.

Sebastià Herreros: En tots els congressos el que més m'ha agradat és el contacte personal amb els meus amics.

Com creieu que han anat evolucionant aquests congressos, quins canvis o millores (o inconvenients) creieu que hi ha hagut?

Emil Dreyer: Anfänglich waren die Kongresse glanzvoller, da sie mit Subventionen von Museen, Stadtbehörden oder staatlicher Institutionen wie z.B. die Armee zählen konnten, noch gab es die Budgetkürzungen für Kunst und Kultur nicht, die sich dann ab dem neuen Jahrtausend auswirken würden. Andererseits gab es die heutigen audiovisuellen Medien nicht, welche wissenschaftliche Vorträge deutlich erleichtern und attraktiver machen. Die Elektronik hat letztens zudem den freien Zugang zu den vexillologischen Informationen an solchen Kongressen ermöglicht. Wie in allen Wissenschaften hat auch in der Vexillologie der Wandel vom Archivstudium und dem Diapositiv zur Internetrecherche und der Powerpoint-Präsentation stattgefunden. Was aber nicht geändert hat sind das wissenschaftliche Studium aller Aspekte von Fahnen und Flaggen, ihrer Geschichte und Symbolik in ihrem soziokulturellen Umfeld, und die Freundschaften, die an solchen Kongressen entstehen.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Al principio los congresos eran más fastuosos al contar con subvenciones de museos, municipios o instituciones estatales como por ejemplo el ejército, todavía no habían los recortes presupuestarios de la cultura que llegarían a partir del nuevo milenio. Por otra parte no existían todavía los actuales medios audiovisuales, que facilitan sensiblemente las presentaciones científicas y las rinden más atractivas. La electrónica ha permitido ultimamente además el libre acceso a las informaciones vexilológicas emanantes de estos congresos. Como en todas las ciencias, también la vexilología ha evolucionado desde el estudio de archivo y la diapositiva hacia la consulta en red y presentación con powerpoint. Lo que no ha cambiado es el estudio científico de todos los aspectos de las banderas, de su historia y su simbología en su contexto sociocultural, y las amistades que derivan de los encuentros durante estos congresos.

Ted Kaye: Congresses have grown in size—in non-COVID times the attendance is much larger now than 35 years ago [ICV24 had about 200 attendees]. The companion programs are much more developed [which makes the congresses more attractive to couples]. And the advent of virtual presentations, where a speaker can stream from another country, has begun to make a big change in accessibility. Also, with some exceptions, the proceedings of all past congresses are now available digitally, on-line, when in the past one had to find a printed copy on paper—that promotes scholarship in vexillology.

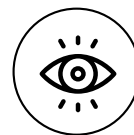
What has not changed is the joy that vexillologists from around the world find in interacting with each other on a personal level. I expect that will always characterize congresses.

Sebastià Herreros: Amb el pas del temps els congressos han evolucionat cap al model que podríem denominar com 'heraldista', més luxe, més medalles, més premis. Tanmateix, les associacions acceptem aquests canvis efectuats per la Junta de la FIAV i seguim venint als congressos.

Voldria dir que un premi que m'agradaria s'hagués creat és el dels 'acompanyants'.

Les vostres 3 associacions han organitzat congressos internacionals, com ho vau viure?

Emil Dreyer: Die Schweizerische Gesellschaft für Fahnen- und Flaggenkunde [Société Suisse de Vexillologie, Società Svizzera di Vessillologia] hat zwei internationale Kongresse in Zürich organisiert, 1967 und 1993, beide Male mit der Unterstützung des Schweizerischen Nationalmuseums. Zusammen mit Peter Mäder hatte ich die Ehre, den Kongress von 1993 zu organisieren. Die Arbeit dazu begann bereits zwei Jahre vorher und dauerte weit darüber hinaus bis zur Publikation des Kongressberichtes. 156 Personen nahmen am Kongress teil, etliche aus den wenige Jahre vorher vom Kommunismus befreiten osteuropäischen Ländern.

El entusiasmo, la pasión y la expectación de la gran fiesta vexilológica recompensan por todo, y finalmente el éxito del congreso produce gran satisfacción.

Emil Dreyer

Überflüssig zu erwähnen, dass die Organisation eines solch grossen Anlasses durch Amateure eine enorme, langanhaltende Arbeitsbelastung bedeutet. Doch die Begeisterung und Leidenschaft und die Vorfreude auf das grosse vexillologische Fest entschädigen für alle Mühen, und letztlich bereitet der Erfolg des Kongresses eine grosse Befriedigung.

La Sociedad Suiza de Vexilología ha organizado dos congresos internacionales en Zurich, uno en 1967 y otro en 1993, ambos respaldados por el Museo Nacional Suizo. Junto a Peter Mäder he tenido el honor de organizar el congreso de 1993, un trabajo que empezaría ya dos años antes y que acabaría mucho más tarde con la publicación de las comunicaciones del congreso. A este congreso asistieron 156 personas, muchas de ellas por primera vez desde países del este europeo, recién liberado del comunismo.

Obvia mencionar que la organización de un evento de tal envergadura por aficionados significa un esfuerzo gigantesco y prolongado. Sin embargo, el entusiasmo, la pasión y la expectación de la gran fiesta vexilológica recompensan por todo, y finalmente el éxito del congreso produce gran satisfacción.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Ted Kaye: I was a leader in organizing ICV12 San Francisco, California 1987 and ICV24 Washington, D.C. 2011. Congresses take a lot of work to plan and execute—although for San Francisco my committee received virtually no instruction. I have since shared advice and planning documents with several organizing committees (and now FIAV provides some excellent guidance). I salute every group that has organized a congress—that effort is a generous gift to all the attendees. The organizers of ICV29 in Ljubljana have overcome delays and reduced attendance due to COVID. Despite the challenges they have produced an excellent congress.

Sebastià Herrerós: Personalment, com president de la SEV i com vice-president de l'ACV, he organitzat 2 congressos: Madrid y Barcelona. Van ser congressos amb molt poca informàtica i molts contactes per correu postal i contactes personals. En el de Madrid el treball més importants el van fer els companys de Madrid de la SEV. En el de Barcelona els contactes directes amb la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, l'Institut d'Estudis Catalans, la Caixa d'Estalvis i l'Abadia de Montserrat van ser gestionats per la meua dona i presidenta de l'ACV, Anna Galan. La gestió directa amb els vexil·lòlegs la portàvem en Jordi Pérez Ibáñez, secretari de l'ACV i jo mateix. I la gestió directa dels dies del congrés la vam portar nosaltres mateixos més la nostra filla Elena i una alumna dels cursos de protocol que donava l'Anna. En conjunt, molta feina, però molt agradable i d'un resultat molt satisfactori.

Molts vexil·lòlegs no participen als congressos internacionals, què creieu que caldria fer per promoure la participació dels nous vexil·lòlegs?

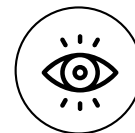
Emil Dreyer: Diese Frage stellen wir uns alle seit es Kongresse gibt, und wir haben die Antwort noch nicht gefunden. Hindernisse gibt es viele, die Kosten vor allem, die Zeit, die Reise zu anderen Kontinenten, die Sprache, die Selbstunterschätzung als Amateur, nur um einige zu nennen. Zweifellos gibt die freiwillige Reise als Privatperson an einen internationalen Kongress einer noch marginalen Spezialwissenschaft kein Recht auf finanzielle Vergünstigungen. Den Grossteil der Kongresskosten machen die gesellschaftlichen Angebote aus (Empfänge, Bankett, Museumsbesuche, Ausflug, Hotel), während die wissenschaftlichen Vorträge an sich weniger kosten. Der Vexillologe kann also sparen indem er z.B. in Studentenheimen logiert und auf einige der gesellschaftlichen Angebote verzichtet (Ausflug, Bankett). Andererseits erhöhen eben gerade diese gesellschaftlichen Aspekte die Freude des Teilnehmers an einem Kongress, vor allem auch diejenige einer allfälligen Begleitperson.

Die elektronischen Medien erlauben schon heute die virtuelle Teilnahme am Kongress, was in Zukunft sicher noch vermehrt der Fall sein wird, womit wohl eine breitere Streuung der Teilnehmenden erreicht werden wird, allerdings zum Preis eines Rückgangs der persönlichen Kontakte.

Mit mehr Steuergeldern für Kultur und Wissenschaft könnte es möglich werden, Stipendien für vexillologische Studien oder Subventionen für Kongresse zu erhalten, obwohl das die Gefahr in sich birgt (vor allem in autoritären Staaten) Abhängigkeiten zu bewirken.

Die beste Art um mehr Vexillologen an Kongresse zu locken wäre mehr Vexillologen zu bilden, d.h., unsere Wissenschaft der Fahnen und Flaggen vermehrt an Schulen zu lehren und breiter in den Medien zu streuen.

Esta pregunta nos la llevamos poniendo desde que existen congresos, y no hemos encontrado respuesta todavía. Obstáculos hay muchos, el coste sobre todo, el tiempo, el viaje a otros continentes, la lengua, la autosubestimación como aficionado, por mencionar algunos. No cabe duda de que viajar como persona

Obstáculos hay muchos, el coste sobre todo, el tiempo, el viaje a otros continentes, la lengua, la autosubestimación como aficionado, por mencionar algunos.

Emil Dreyer

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

privada voluntariamente a un congreso internacional de una ciencia especial, marginal aún, no da derecho a ventajas económicas. La mayor parte del presupuesto de un congreso atañe las prestaciones sociales [recepciones, visitas, excursiones, banquete, hotel], mientras que las presentaciones científicas en sí cuestan menos. El vexilólogo puede ahorrar alojándose en residencias universitarias y prescindiendo de algunos eventos sociales [banquete, excursión]. Por otra parte son estos aspectos sociales los que exaltan la felicidad del participante y sobre todo la de su posible acompañante.

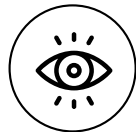
Los medios electrónicos permiten ya hoy la participación virtual, lo que en el futuro seguramente se multiplicará, permitiendo así una participación más amplia, aunque al precio de menguar los contactos personales.

Con más presupuesto para la cultura y la ciencia sería posible instalar becas para estudios vexilológicos o para subvencionar congresos, aunque [sobre todo en estados autoritarios] esto conlleva el riesgo de la dependencia.

La mejor manera de atraer más vexilólogos a estos congresos es crear más vexilólogos, es decir, difundir nuestra ciencia de las banderas más ampliamente, en colegios, en los medios.

Ted Kaye: Many issues can prevent the attendance of many new or young vexillologists—cost, availability of vacation time, children and their schedules/needs—plus a lack of understanding of the high value of interacting with the leaders in the field over an entire week. Cost can be alleviated with a subsidy program, and we can try to educate the vexi-community on the value of ICVs. But we can't help the time-off and children challenges. I believe that a hybrid program of an in-person meeting combined with streaming the event to a world-wide audience may expand the reach of congresses. Although time zones can be an issue, attending virtually may be a viable alternative for many new vexillologists.

Thank you for asking about this important aspect of world vexillology. It has been a pleasure to work with you for 35 years!

Thank you for asking about this important aspect of world vexillology. It has been a pleasure to work with you for 35 years!

Ted Kaye

Sebastià Herreros: No és fàcil la pregunta. Potser podríem parlar de la part econòmica dels congressos i del cost dels desplaçaments, cert; però, també hauríem de pensar que molts companys son persones tancades que investiguen i treballen a casa i tenen prou amb els contactes locals. Potser, per aquests vexil·lòlegs es podria utilitzar la connexió telemàtica, com ha fet la CISV en aquesta època de la COVID.

En el meu cas personal, el cost dels desplaçaments als congressos celebrats a altres continents ens van impedir l'assistència a uns quants.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Per acabar aquesta crònica del 29è Congrés de la FIAV, volem incloure les impressions d'un vexil·lòleg que participà per primer cop en un congrés, el nostre company Joan-Marc Passada.

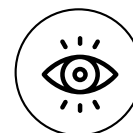
Impressions d'un delegat passerell al 29è congrés d'estudis sobre banderes de la FIAV

Vaig conèixer n'Anna Galan i en Sebastià Herreros, presidenta i vice-president de l'ACV, respectivament, durant la presentació que la fundació Reeixida férem el 2017 de la "descripció de la bandera estelada". Des d'aleshores, en les converses que hem mantingut sobre estudis de banderes i associacionisme, sempre han acabat sortint dos noms per damunt d'altres: **la Federació Internacional d'Associacions Vexil·lològiques (FIAV) i en Whitney Smith (1940-2016), el vexil·lòleg nord-americà definidor del terme greco-llatí "vexil·lologia" i modernitzador dels estudis de banderes.** Xerrant sobre els aleshores quasi 40 anys de l'ACV, celebrats enguany, estava clar que si l'entitat havia pogut arribar a bufar les espelmes havia estat, en bona part, gràcies al suport inestimable del propi Smith perquè l'ACV i Catalunya poguessin ser dins la FIAV com a membres de ple dret.

Des del Congrés de San Francisco (1987), l'ACV ha estat present en disset congressos celebrats bianualment. Quan vaig vincular-me a l'associació ja anaven pel 28è. Aquest havia de tenir lloc a San Antonio, Texas, el

2019. Tot i l'exclamació entusiasta inicial d'en Sebas: "Cap a El Álamo!", ja que la bandera del 28è congrés, dissenyada per a l'ocasió, incloïa la silueta de la mítica missió franciscana. Finalment, per diferents raons, cap delegat català no hi poguérem assistir. El 2021, la COVID-19 posposà el següent congrés, el 29è, que s'havia de celebrar a Eslovènia i que acabà celebrant-se, finalment, el juliol de 2022, on vaig poder-hi assistir-hi, juntament amb els delegats veterans Herreros i Galan.

Jo que era neòfit en congressos de la FIAV, per contra no ho era gens en el país amfitrió. Coneixia bé Eslovènia des que hi visqué prop d'un any, el 1995, liderant, sobre el terreny, un projecte dirigit a refugiats bosnians fet des de la UAB, el govern eslovè i l'ACNUR. Quatre anys abans, havia seguit pas a pas el veloç procés d'independència del país i des d'aleshores ençà hi he tornat en altres ocasions per a fer-hi turisme i visitar-hi amistats. Així doncs, tenia una motivació addicional per assistir al meu primer congrés de la FIAV i retornar al país del pic Triglav (2864m), el més alt dels Alps Julians

Tenia una motivació addicional per assistir al meu primer congrés de la FIAV i retornar al país del pic Triglav.

i símbol eslovè per excel·lència que fins i tot presideix la bandera nacional, l'única, per cert, que oneja a l'ONU amb una muntanya cosida sobre el drap.

El congrés, molt ben muntat per la "Societat Heràldica Eslovena" [sic] i la FIAV, presidida actualment pel croata Zeljko Haimer, tingué lloc del 10 al 16 de juliol en un dels halls de l'hotel Slon de Ljubljana. **Més enllà de les servituds de tota mena d'aquests esdeveniments: protocol·làries,** [inauguracions institucionals, excursions a museus, cloendes, salutacions oficials, etc], **econòmiques,** [pressupostos de gamma alta, finançament quasi tot sufragat pels propis assistents] o **panegíriques** [himnes, discursos, medalles, diplomes i

Editorial

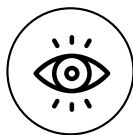
A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

altres parabens] **hi ha l'interès difícilment repetible de veure una trobada de gent d'arreu** (d'Austràlia a Sudàfrica i d'Irlanda als Estats Units) amb un interès tant específic com minoritari com és el de les banderes estudiades sota molts i diferents enfocaments. **El 29è congrés acollí 28 ponències que van anar des de la recerca històrica** (Ted Kaye, de la NAVA-EUA, identificant misterioses banderes ocultes en peces de diferents museus nord-americans); **treballs acadèmic-artístics** (David Van Berlo dels Països Baixos amb "Una bandera per a cada dormitori", presentant dissenys de banderes de residències d'estudiants d'universitat, destacant-ne les "més horribles"); **recerca i divulgació** (Sebastià Herreros des de l'ACV de Catalunya amb "Investigant coincidències: De Sitges a l'illa de Cabrera (Balears), una història personal entre finals de 1970 i 2021"); **reflexions crítiques** (Tony Burton d'Austràlia preguntant-se: "Menys és més en vexil·lologia? Ahir, avui i demà", amb una atrevida sorpresa final presentant [i onejant] davant dels amfitrions un **nou disseny de bandera eslovena**); i d'altres projectes tant de caire formal i organitzatiu com insòlits, ambdós aquests, d'Annie Platoff [EUA], fent doblat amb la informació sobre el projecte d'una base de dades online interactiva sobre vexi-bibliografia i un altre sobre "Banderes a 17000 milles per hora: les banderes de la estació espacial internacional". El congrés també aprofità, com sempre se sol fer, per fer trobades paral·leles com la del web Flags Of The World [FOTW] entre d'altres encontres informals.

Com a passerell en un congrés FIAV però veterà entusiasta de la vexil·lologia i els seus experts mundials, he de dir que tenir el goig de conversar distesament amb el propi Ted Kaye o amb el secretari general de la FIAV, en Bruce B. Berry, van ser alguns dels meus particulars "momentums" que feren del 29è congrés FIAV, un esdeveniment per a recordar.

Com a passerell en un congrés FIAV però veterà entusiasta de la vexil·lologia i els seus experts mundials, he de dir que tenir el goig de conversar distesament amb el propi Ted Kaye (autor de l'assaig i best-seller "Good Flag, Bad Flag") o **amb el secretari general de la FIAV, en Bruce B. Berry**, co-autor de l'actual bandera sud-africana van ser alguns dels meus particulars "momentums" que feren del 29è congrés FIAV, un esdeveniment per a recordar.

Repicó: Les intervencions del 29è congrés finalitzaren, per dir-ho suaument, amb el driblatge de certs obstacles tècnico-polítics. Per una banda la intervenció de Zhao Xinfeng, delegat del Centre de Recerca Xinès de Vexil·lologia [VRCC] i proper amfitrió del 30è congrés a celebrar el 2024 a Beijing, s'hagué de fer per videoconferència ja que el seu visat d'entrada a Eslovènia fou rebutjat,

oficialment, per raons de la COVID. Mentre obria el seu torn, un delegat va interrompre'l a crits fent menció de la inexistència de democràcia i respecte pels drets humans al gegant asiàtic, mentre un altre nombre elevat d'assistents feia callar també a crits, l'autor d'aquell intent de boicot. Per un moment el congrés de la FIAV al país alpí semblava que es traslladava als Balcans. Però òbviament no fou així: al 29è congrés de la FIAV va predominar quasi en tot moment, la diplomàcia. Les discrepàncies, que hi foren, es despatxaren amb cotó fluix. Al cap i a la fi, la família dels estudiosos i entusiastes de la vexil·lologia són conscients de ser una petita comunitat al món que necessita el pas d'una altra generació, almenys, per a veure com evoluciona.

Joan-Marc Passada i Casserres
Ljubljana, Eslovènia, juliol'22

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Un senyal pels Pirineus

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Hivern 2022. A Llavorre de Pallars, hi ha dues cases sempre habitades. L'una és casa Miquel Farré. De vora el foc a terra, en David Reguant, l'amo del mas, s'encén una cigarreta amb una brasa, agafant-la ràpid amb els dits, com feia el seu padrí. L'espai és ple d'andròmines, revistes, talles a mig esculpir i qui-sap-los objectes ocults sota el banc de fusta. Tot d'una, el polifacètic artista i vell amic m'hi desenterra la seva llibreta d'idees amb projectes aparcats, a mig començar i d'altres fets realitat i em mostra en una de les pàgines, un projecte que arrenca amb un acròstic prometedor:

Dinàmica Autodidàctica Vers Imaginació Desenvolupada (D.A.V.I.D.)

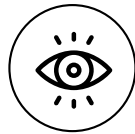
Sense data i amb un títol a sota:
"Vexil·lologia: senyera pirinenca".

Hi segueix un esbós de dibuix fet a mà d'una bandera i l'indicatiu cromàtic de cada part (roig, blanc i negre).

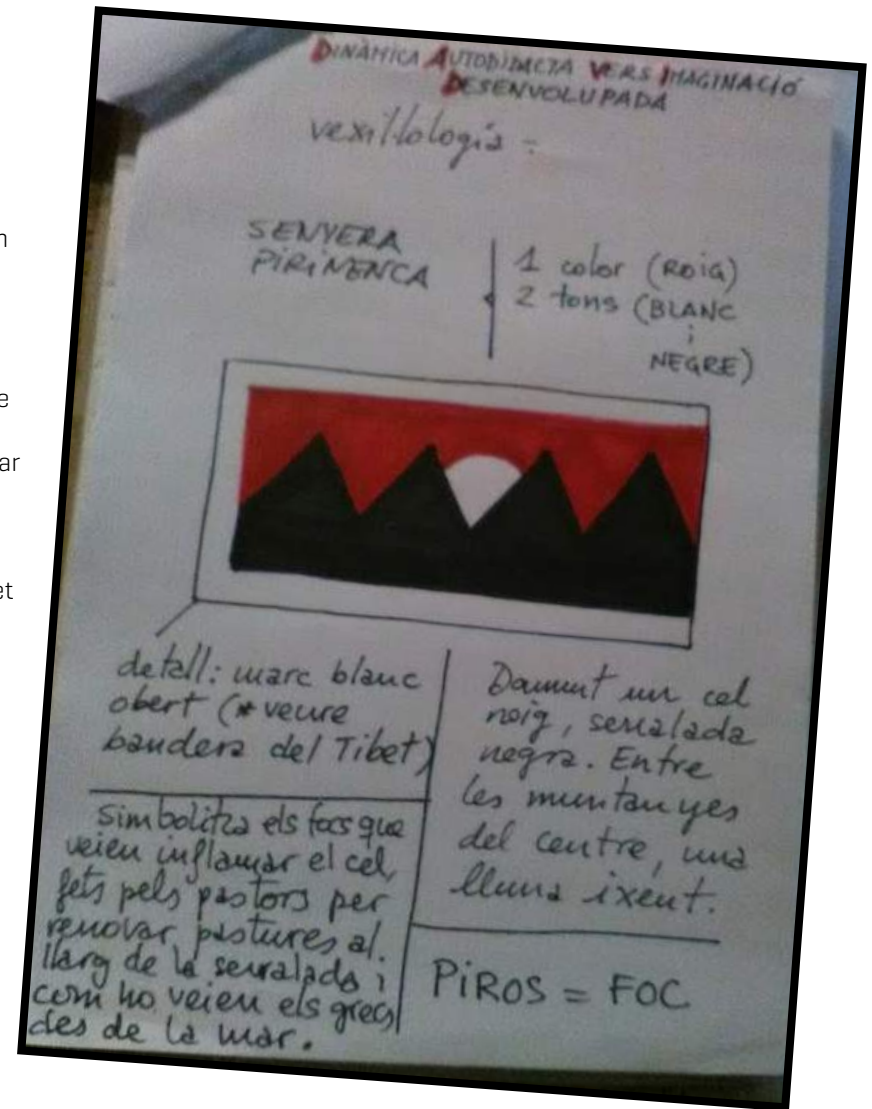
La descripció tècnica [que no hi consta] seria més o menys així: **Bandera de proporció 1:2 seccionada horitzontalment en dues meitats en forma de serra amb quatre dents iguals de color vermell a dalt i en negre a baix. Entre la segona i tercera dent, una porció de 80º de circumferència blanca d'un radi de 2/5 de l'ample del drap. La bandera queda emmarcada per dues faixes blanques d'1/5 d'ample a dalt i a baix i una franja blanca a l'asta, d'igual mida.**

El text calligrafiat diu: "damunt cel roig, serralada negra. Entre les muntanyes del centre, una lluna ixent. Simbolitza el foc que veien inflamar el cel, fets pels pastors per renovar pastures al llarg de la serralada i com ho veien els grecs des de la mar. Piros = foc. Detall: marc blanc obert (o veure bandera del Tibet)".

Llegir aquells apunts em provoquen un efecte positiu immediat i desseguida li'n veig el potencial. En David diu irònicament: "Estar clar que no es poden ensenyar aquestes idees a un vexil·lòleg..." Com si ell no hagués obert la caixa dels trons! La vexi-conexió Llavorre-Barcelona queda feta allà mateix. No haver fet cas a aquella invitació a submergir-se en la cultura i simbologia pirinenques hauria estat imperdonable.

No haver fet cas a aquella invitació a submergir-se en la cultura i simbologia pirinenques hauria estat imperdonable.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

La idea d'una bandera pròpia per aquests cims i valls la pensàrem amb la intenció de transcendir aquelles diferències, buscant elements aglutinadors i positius.

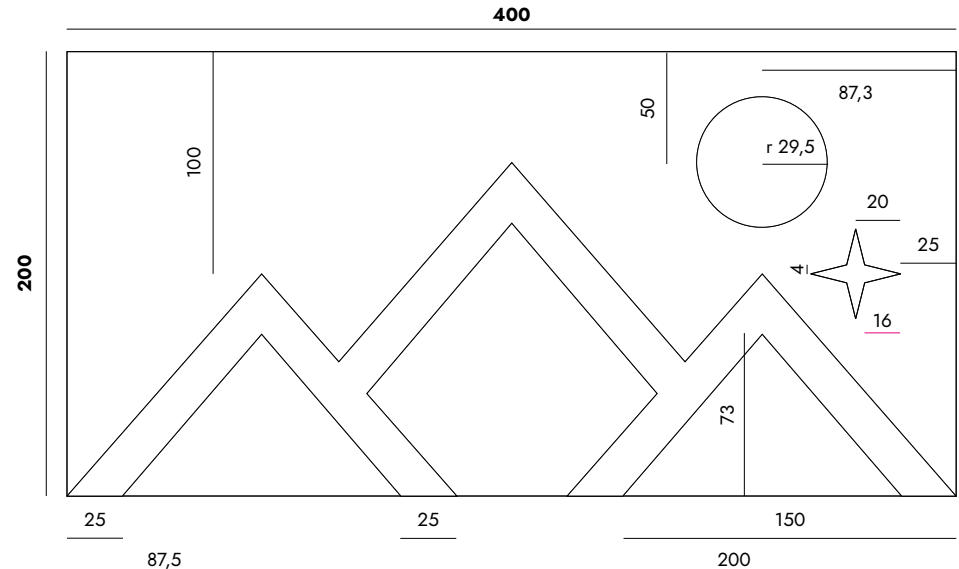
Dies més tard, ho comento a l'amic **Jordi Avià** amb qui també compartim interès per les banderes, ara també des de l'ACV, i ens posem a parlar del Pirineu, la seva cultura aborígen, la natura, les muntanyes i **acordem de dissenyar una bandera a partir de la proto-idea d'en David.**

En el procés creatiu comprovem que el Pirineu té molts pretendents i massa desavinences entre els pobles que l'integren però, en canvi, cap senyal clar que l'uneixi. **La serralada parla amb moltes veus diverses però lamentablement no es reconeixen entre sí.**

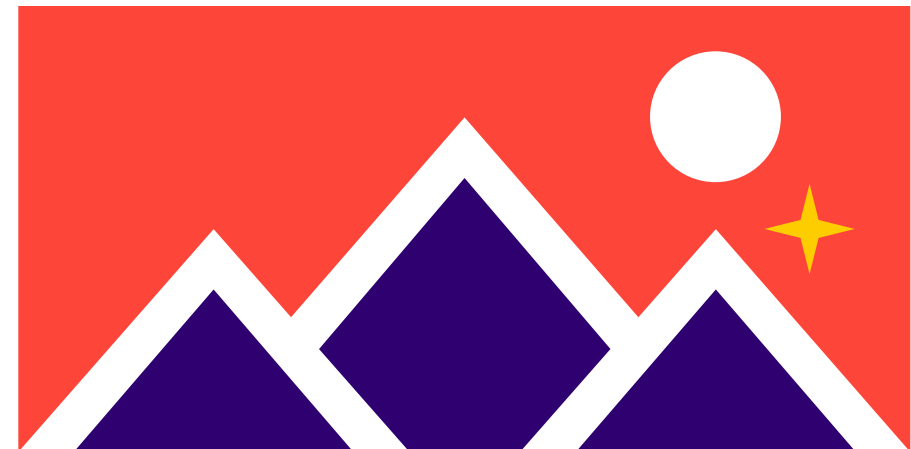
La idea d'una bandera pròpia per aquests cims i valls la pensàrem amb la intenció de transcendir aquelles diferències, buscant elements aglutinadors i positius. L'efecte desitjat el començarem a notar aviat. Val a dir que des del mateix moment en que la "pirinenca" començà a voleiar, va **despertar la curiositat dels mèdia i la valoració positiva de diferents administracions i entitats d'estudis locals del Pirineu.**

Haver comptat com a corpus ideològic de la "pirinenca" les llengües i nacions ancestrals de la serralada [aragonès, català, euskera i occità] resultà un factor clau per trencar motllos. La presentació d'un prototip de bandera cosida i estampada a diferents personalitats al llarg i ample de la serralada en certa manera sorprengué, però serví per testar l'opinió de prou gent, en un camp, el de les banderes, encara massa limitat, al nostre país, a l'àmbit de l'erudició i la documentació i poc treballat en el de la divulgació i la creació. **La bandera pirinenca doncs, ha arrencat el vol per les seves muntanyes. Faci bona travessia!**

A CONSTRUCCIÓ DE LA BANDERA

B ESQUEMA CROMÀTIC

vermell CMYK: 0/83,1/72,81//0
p. Warm Red
RGB: 249/66/58

violeta CMYK: 97,35/100/25,33/16,32
p. 2685
RGB: 51/0/11

groc CMYK: 0/19,91/95,87/0
p. 116
RGB: 255/206/0

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Resum del full tècnic i descriptiu de la bandera pirinenca

DEFINICIÓ

La bandera Pirinenca pretén dotar al Pirineu d'un símbol vexil·lògic propi. Es tracta d'una bandera territorial, transnacional, transestatal, que apel·la al respecte i la consciència d'un medi que cal preservar, incloent-hi, naturalment, les cultures ancestrals que l'habiten.

PROPORCIÓ

La proporció és 1:2. És a dir, el llarg és dos cops la vertical de l'asta. S'ha triat aquest format apaïsat perquè s'adiu amb la naturalesa paisatgística i topogràfica del disseny proposat i alhora atorga a la bandera un caràcter distintiu. Per contra, totes les banderes representatives dels territoris o estats vinculats al Pirineu tenen una proporció 2:3 (dues seccions de la vertical de l'asta per tres de l'eix longitudinal. El resultat és una bandera més «quadrada» que en un format 1:2]. Un cas ben conegut de bandera 1:2 és la Union Jack britànica.

SÍMBOLS

La síntesi gràfica de tres muntanyes representen la serralada des del mar Cantàbric fins al Mediterrani –o a la inversa–, amb una més alta al mig que correspon al Pirineu central. Depenent d'on es trobi l'espectador –si és a la península Ibèrica o al continent– la ubicació geogràfica de les muntanyes variarà.

La lluna plena, com a contraposició al Sol, és un símbol mitològic femení, creatiu i misteriós. El seu poder màgic que influeix en la germinació de la natura, actua silenciosament i invisible, de forma poderosa.

L'estel de quatre puntes, Venus, és l'estel del dia i també l'estel de la nit i representa les quatre nacions i llengües ancestrals: basc, aragonès, occità i català.

Tradicionalment, els elements més representatius d'una bandera se situen prop de l'asta per tal que sigui reconeixible fins i tot amb la bandera caiguda sobre el màstil, quan aquesta no voleia o es troba en espais tancats. Malgrat aquest principi vexil·lògic, hem preferit ubicar la lluna i l'estel al vol de la bandera, a l'extrem oposat de l'asta. Així, la Pirinenca, en senyal de llibertat, demanarà volejar a l'aire lliure i fresc de les muntanyes.

CROMATISME

El vermell del cel fa referència a la llegenda grega segons la qual, el nom del Pirineu prové dels focs (piros) que els pastors encenien dalt dels cims i que els mariners hel·lens observaven en lurs navegacions.

El color de les muntanyes, correspon al to blavós que poden presentar en determinades hores del dia.

El rivet blanc al·ludeix a la neu i a la lluna i el groc a Venus.

Tot i que sense una intencionalitat explícita, tots aquests colors –amb matisos– apareixen a les banderes nacionals d'Euskadi, Navarra, Aragó, Catalunya i Occitània, nacions històriques pirinenques, així com a les banderes estatals d'Andorra, Espanya i França.

Vermell: p. Warm Red [0/83,1/72,81/0] RGB: 249/66/58. Blau: p.2685 [97,35/100/25,33/16,3].

Vilaweb. 6/12/2022: Impulsen el naixement de la bandera pirinenca.

<https://www.vilaweb.cat/noticies/impulsen-el-naixement-de-la-bandera-pirinenca/>

BonDia. Principat d'Andorra. 26/7/2022: La Pirinenca, bandera 'trans'.

<https://www.bondia.ad/cultura/la-pirinenca-bandera-trans>

Joan-Marc Passada · ACV

Investigant una coincidència:

De Sitges a l'illa de Cabrera, relat personal que comença a finals dels anys 70 acaba l'any 2021

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

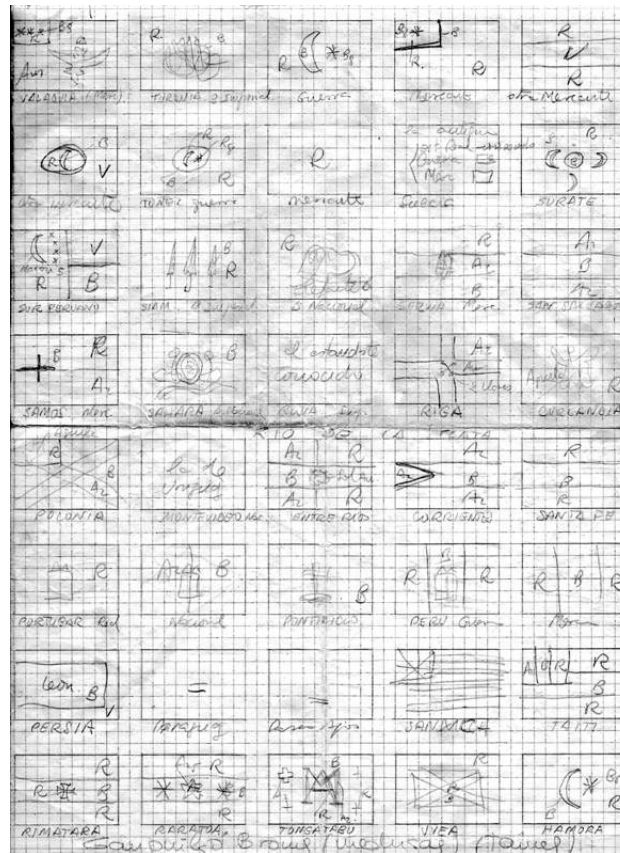
L'Observatori

1. Sitges

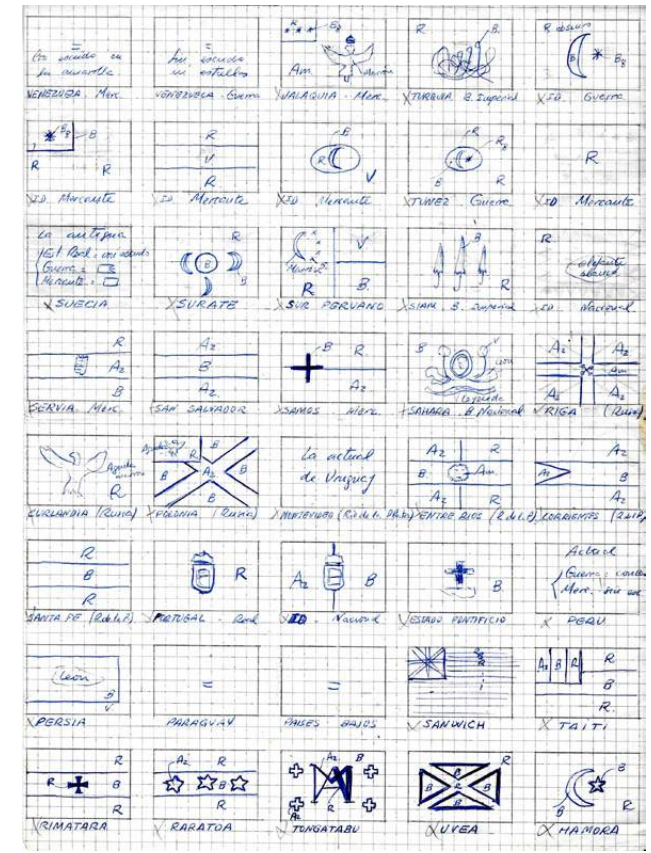
Un diumenge a finals dels anys 70, l'Anna i jo vam fer una escapada a Sitges per visitar el Cau Ferrat i el Maricel. Passejant, vam veure una porta oberta amb una escala que ens va portar a la **'Col·lecció de Marineria Emerencià Roig', una delícia on vam trobar una estupenda làmina de banderes.** Com que en aquest tipus de visites portava llapis i paper, vaig fer una presa de dades de la làmina; després a casa ho vaig passar a net.

El temps passa, la col·lecció d'Emerencià Roig desapareix dels museus de Sitges i mai vaig poder fer una fotografia de la làmina.

El següent capítol, **40 anys després, procedeix d'un correu que m'envia el meu company Luismi Arias, el 8 de juny de 2017, indicant-me que al museu Maricel de Sitges n'hi ha una exposició temporal, "Emerencià Roig. De la mar al paper",** on apareix un *Cuadro de banderas de las potencias marítimas del globo, de 1874.* Ràpidament reconec que aquesta làmina és la que vam veure a Sitges. El Luismi em demana si puc fer una fotografia o la descripció de les banderes d'Espanya, doncs està preparant un nou llibre de

Recollida de dades

Passades a net

Editorial

A fons

Novetats

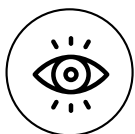
Disseny

L'Observatori

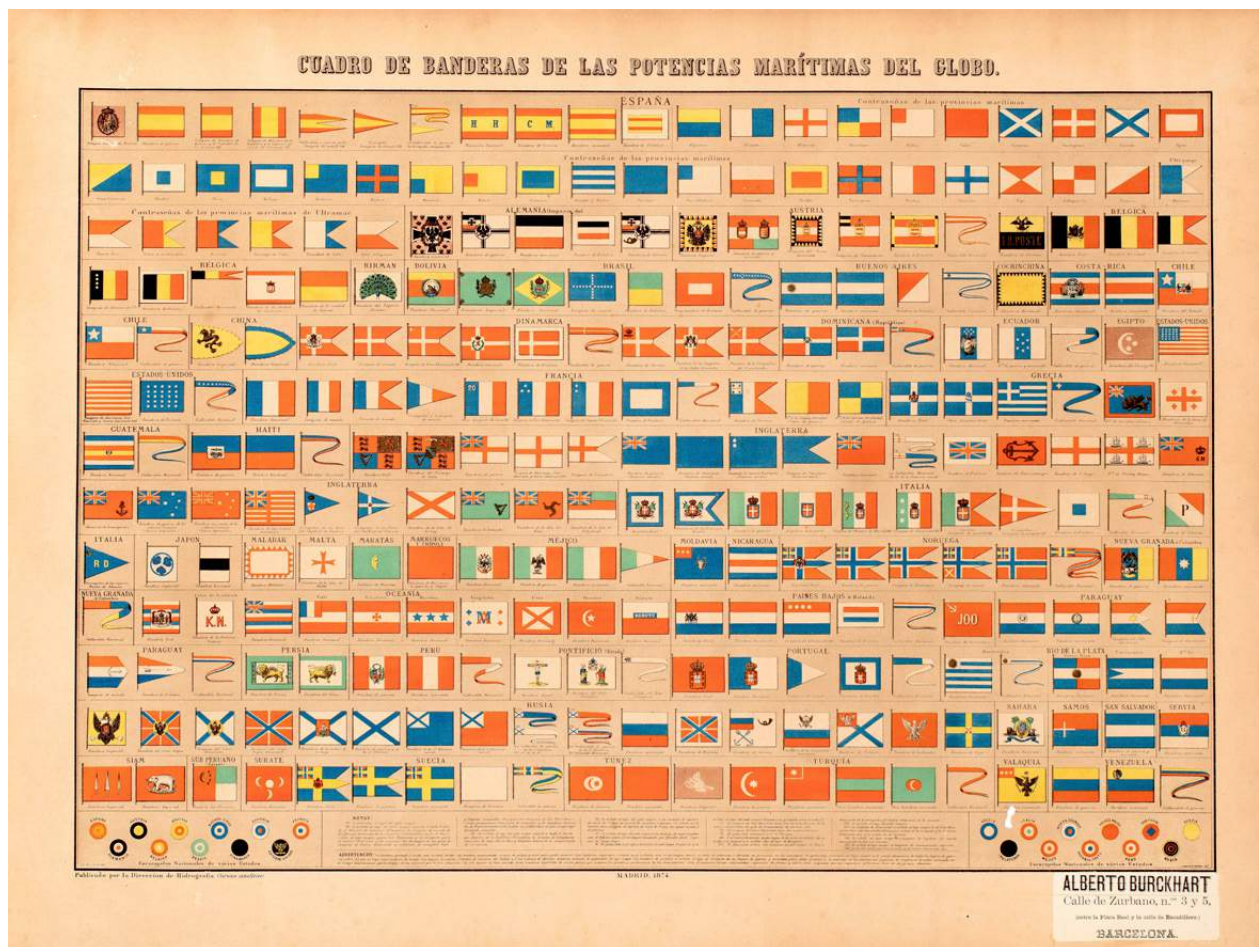
la SEV sobre el Reglament de banderes d'Espanya -mucho más extenso que el anterior-, i aquesta làmina ens pot donar una perfecta referència de les banderes de la Primera República Espanyola [1 febrer 1873 - 29 desembre 1874].

Em poso en marxa i veig que el Comissari de l'exposició és en Pere Izquierdo Tugas, amic meu en un altre dels meus camps d'estudi, la genealogia familiar. Li envio un correu el dia 14, el mateix dia en Pere em contesta dient que a l'exposició es poden fer fotos i que mirarà a veure si troba una foto de més resolució. Aquesta foto me l'envia al dia següent i jo l'envio al Luismi i al Tomàs. **Perfecta comunió d'amics vexil·lòlegs.**

La làmina és única. És evidentment marítima, amb molts detalls. Per Espanya, mostra el Antiguo Estandarte Real, les banderes oficials, sense cap escut a la bandera de guerra ni a les dels ministres, i inclou les Contraseñas de las provincias marítimas, de la península i d'ultramar.

Una joia que encara podem veure al Museu de Maricel de Sitges.

Col·lecció Marineria, núm. 66, cromolitografia sobre paper, "Cuadro de banderas de las potencias marítimas del globo", Dirección de Hidrografía [Servicio semafórico], Madrid, 1874. 63,9 x 85,3 cm. Procedeix del llegat d'Emerencià Roig i Raventós, ingressat al museu el 1936. Una joia que encara podem veure al Museu de Maricel de Sitges:

<https://www.museuobert.cat/ca/museu-de-maricel/col-de-marineria-emerencia-roig-i-raventos-66>

Més informació de l'exposició:

https://museusdesitges.cat/sites/default/files/catalog_emerencia_roig_de_la_mar_al_paper.pdf

Col·lecció de Marineria Emerencià Roig i Raventós

<https://museusdesitges.cat/ca/colleccions/colleccio-de-marineria-emerencia-roig-i-raventos-0>

L'Exposició al flickr.

<https://www.flickr.com/photos/sitges-visit/33760620635/in/album-72157680272392910/>

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

L'illa de Cabrera

Des de que vam iniciar la tercera temporada del Vexil·la Catalana vaig estant pensant en fer una petita informació sobre la **làmina del Maricel de Sitges, ja que la seva qualitat havia de ser divulgada.**

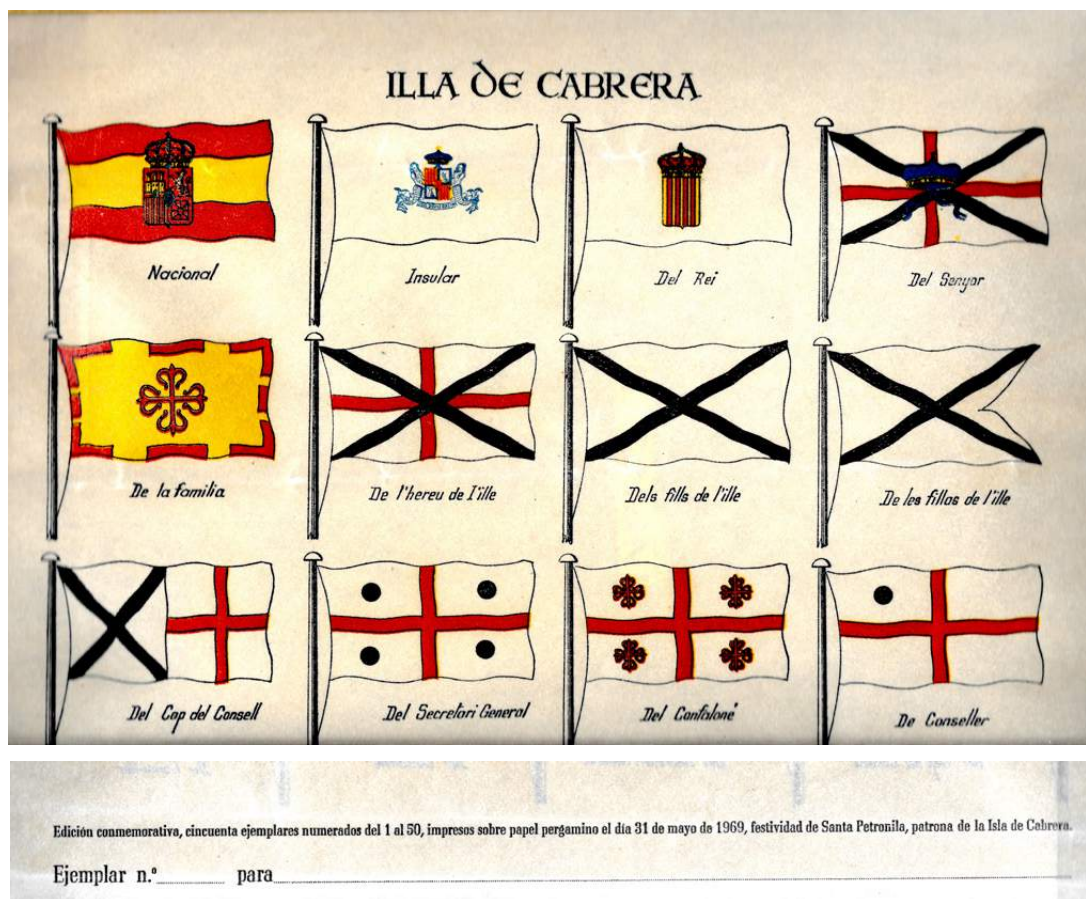
Investigant a Internet dades sobre la làmina i l'exposició del Maricel, em va sortir una referència a una làmina molt curiosa amb les **'desconegudes' banderes de l'illa de Cabrera.**

Es tractava d'una petita làmina emmarcada, en venda a la web de "todocolección", amb el títol de *Cuadro con diferentes banderas marinas de la isla de Cabrera. Años 70.*

Em va sobtar, doncs mai havia conegut cap bandera de la petita illa de Cabrera. A més, a les 12 banderes de la làmina hi havia una barreja de banderes oficials, del Senyor, de la família i del Consell que tenen com a base la bandera de la marina de la Rússia tsarista i la bandera de Sant Jordi. Calia investigar el perquè, com i quan.

Aprofitant les festes de Nadal i Reis, la meua filla em va regalar el quadre doncs veia el meu interès per ell. Al desmuntar-lo per escanejar la làmina vaig tenir una sorpresa. Al revers de la làmina hi havia una nota escrita que deia:

"Edición conmemorativa, cincuenta ejemplares numerados del 1 al 50, impresos sobre papel pergamino el día 31 de mayo de 1969, festividad de Santa Petronila, patrona de la Isla de Cabrera."

Quadre anvers, revers, ampliació làmina i nota ampliada

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Ja sabem la data de creació de la làmina i el número d'exemplars, només 50!

La reconstrucció i neteja del quadre, amb la incorporació d'una làmina transparent per poder veure el revers, va ser obsequi de la nostra veïna i amiga Remei, que te la botiga 'Art i decoració' al mateix edifici de casa nostra. Ha quedat nova.

Qui va dissenyar la làmina?

L'illa de [Cabrera](#) te una superfície d'11,42 km² i està situada 13,5 km al sud de l'illa de Mallorca. Forma part d'un petit arxipèlag que suma en total una superfície de 13,06 km², que, des del 1991 està declarat Parc Nacional Maritimoterrestre de l'Arxipèlag de Cabrera. La Guia de visita del Parque Nacional Marítimo-Terrestre del Archipiélago de Cabrera, de 1997, ens indica que:

... En 1868 se finaliza el edificio del Faro iniciado cuatro años antes. En 1870 la propiedad pasa a la familia Umbert, después de casi dos siglos de pertenencia a la familia Fontirroig. De esta época parece ser el edificio actual de Cas Pagès. En 1890 Cabrera pasa a la familia Feliu. Se construyen Can Feliu y Es Celler -actualmente convertido en museo-, se impulsa el cultivo de la vid y se intenta repoblar la isla. El proyecto se denominó Villacristina.

La branca de l'Empordà dels Feliu hi eren entre els cavallers dels comptes d'Empúries que van participar a la [conquesta de Mallorca](#), aquesta [branca dels Feliu](#) va quedar establerta a la vila de Porreres. A principi del segle XIX els Feliu van adquirir [Son Espases](#), on encara continuen avui. Chema Font, a la introducció a la segona edició del llibre de Carme Feliu Quadreny,

"[Temps enrere](#)", ens explica la evolució familiar:

... Son Espases Nou entra al segle XX en mans de Jacinto Feliu i Ferrà de la Mola, senador de l'estat espanyol, doctor en dret, batle de Palma i propietari també de l'arxipèlag de Cabrera, on va morir l'any 1903. Ell l'havia venuda [Son Espases] al seu consogre, Rafael Blanes Massanet, que la va revertir un altra vegada a la família Feliu en deixar-li a la seva filla Petronila, casada amb Sebastián Feliu Fons, al qual el Govern espanyol li expropià l'arxipèlag de Cabrera, on havia dedicat l'ermita a Santa Petronila, en honor a la seva dona. ... Un pic va morir Sebastián Feliu i Fons, l'any 1923, la propietat [Son Espases] quedà en mans del pare de l'autora, Rafael Feliu Blanes, mort l'any 1982, que li deixà al seu fill Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny.

Aquest, Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny [1925-1987], va ser el creador de la làmina de banderes de l'illa de Cabrera.

La seva vida, a més de la seva família -pels qui era Tianito- va ser plenament dedicada a l'heràldica, la genealogia, la nobiliària i, sense saber-ho, a la vexil·lologia; així com a la lluita judicial per tractar de recuperar l'arxipèlag de Cabrera expropiat pel govern espanyol en 1916.

La data de la làmina, 1969, ens assegura que en Sebastián Feliu Quadreny ja havia posat en marxa la petició de modificar el seu cognom pel Feliu de Cabrera, petició que va ser concedida pel Consejo de Ministros del 20 de febrer de 1970, per a ell i els seus descendents. Aquesta nova branca de la família la podem veure al peu de la foto familiar del llibre 'Temps enrere' de la seva germana Carme.

Quatre generacions al jardí de Son Espases, el 1950. Drets, d'esquerra a dreta, a la fila de dalt: Rafael Feliu Quadreny, Petronila Feliu Quadreny, Juana Maria Feliu Quadreny (Palma, 1933), María Luisa Truyols Moragues (Palma, 1925-2003), cunyada de l'autora, i Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny. A la filera d'enmig, Maria Quadreny Torres, Dolores Feliu de Cabrera Truyols (Palma, 1950 – Barcelona, 2017), neboda de l'autora, l'autora Carme Feliu Quadreny, la padrina de l'autora Juana María Torres Picornell (Palma 1869-1956), Maria Feliu Quadreny, Rafael Feliu Blanes, Maria Feliu de Cabrera Truyols (Palma 1948), neboda de l'autora. A la filera d'abaix: Pablo Feliu Quadreny (Palma, 1937-2015) i Luis Feliu Quadreny (Palma, 1939-1998).

Família Feliu, 1950

Més informació:

[Genealogia y estado actual de la familia Feliu. Edición privada de 500 ejemplares numerados. 1983.](#)

[Isla de Cabrera. Documentación jurídica. Años 1965-66-67. Palma de Mallorca, 1967. Edición privada.](#)

[EL PAIS, 24 jun 2000: Los antiguos propietarios reclaman la isla de La Cabrera al Supremo.](#)

[Libros y Coleccionismo de Feliu Quadreny, Sebastián.](#)

[Armorial de las Baleares. Sebastián Feliu y Quadreny. Mallorca 1951. Heráldica. Numerado.](#)

[Real Academia Mallorquina de Estudios Históricos, Genealógicos y Heráldicos.](#)

[Memòries de la Reial Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics, Heràldics i Històrics. Articles de Sebastián Feliu i Quadreny.](#)

[Catálogo fondo heráldico Biblioteca Hermitage Orient \(Mallorca 1973\).](#)

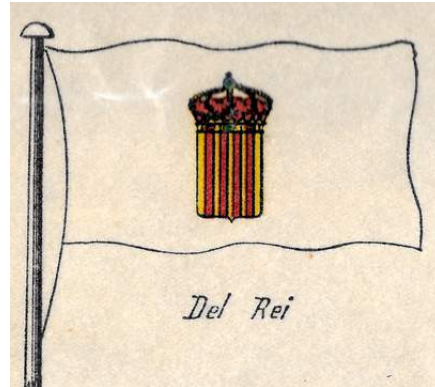

Analitzem la làmina.

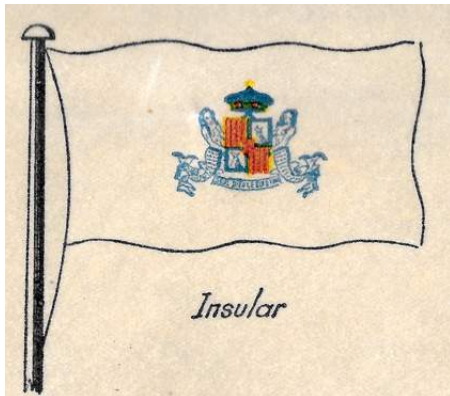
Les tres primeres banderes son les que podríem nomenar com "oficials": Nacional, Insular i Del Rei.

La bandera d'Espanya no està prou bé dibuixada, no cal comentar-ho.

Bandera blanca amb l'escut de la corona catalano-aragonesa.

La Insular és molt heràldica, escut sobre llenç blanc. L'escut, de nova creació, apareix reproduït en altres documents d'en Sebastià Feliu Quadreny.

Potser, en Sebastià Feliu de Cabrera Quadreny, amb aquest escut de les quatre barres vol recordar a [Jaume I](#), Comte de Barcelona, Rei de València i Rei de Mallorca?

Escut de Cabrera

Divina Liturgia y Ceremonial del Matrimonio para el de Manuel Zurita y Romero con Maria Feliu de Cabrera y Truyols en la Capilla bizantina de Santa Petronilla del Hermitage de Orient, Mallorca, el 18 de junio de 1972.

Sucinta relación de las obras y fondos de genealogía y heráldica conservadas en la biblioteca del Hermitage de Orient, en la Isla de Mallorca, propiedad del Excelentísimo Señor Don Sebastián Feliu de Cabrera y Quadreny, compuesta y ordenada por su bibliotecario Bartolomé Cantarellas Camps, en el año del Señor de MCMLXXIII.

Palma de Mallorca
1973

És un escut quarterat, 1 i 4, els quatre pals de Catalunya i, 2 i 3, el símbol propi de l'illa de Cabrera, que podria ser una cabra sobre el castell de Cabrera, i sobre el tot, l'escut de la branca mallorquina dels Feliu. La corona sembla que sigui la del títol de Kniaz de Rússia que l'emperador Alexandre III va atorgar el 1894, a Jacinto Feliu i Ferrà de la Mola [1843-1903], senador per la província de Balears, tal com ens indica Sebastià Feliu Quadreny en el seu llibre familiar.

<https://www.todocoleccion.net/libros-segunda-mano/genealogia-estado-actual-familia-feliu-edicion-privada-500-ejemplares-numerados-1983-x181555197>

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Bandera del Senyor, i banderes de la seva família

Aquest grup de banderes combinen la creu de Sant Andreu amb la creu de Sant Jordi.

La [creu de Sant Andreu](#) és el símbol tradicional de la [marina de l'Imperi Rus](#); tanmateix, [la creu és blava sobre fons blanc](#), i la creu de Sant Andreu del Senyor i de la seva família, és negra. Desconeixem perquè.

[La creu de Sant Jordi](#), símbol de Catalunya, només la mostra en les dos banderes principals, la del Senyor i la de l'hereu. La del Senyor es complementa amb la corona russa, de color blau.

Banderes del Consell

En les banderes del Consell, en Sebastià Feliu de Cabrera dona preferència a la bandera de Sant Jordi; en la del Cap del Consell, la combina amb la de Sant Andreu; en la de del Gonfanoner, mostra el símbol de la família Feliu de Mallorca; i a les banderes del Secretari General i del Conseller, introdueix unes rodelles de color negre, seguint el model dels distintiu de l'armada espanyola.

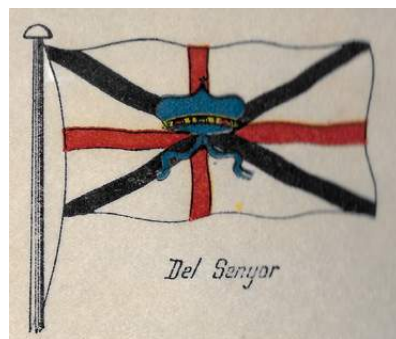
Un bon descobriment d'un exercici vexil·lògic realitzat per en Sebastià Feliu de Cabrera Quadreny, a qui m'hauria agradat conèixer, doncs tenim molt el comú.

Només ens queda fer un [cap de setmana a l'illa de Cabrera](#) per sentir les vibracions de la família Feliu de Cabrera i dels soldats francesos que van patir la fatalitat d'una guerra.

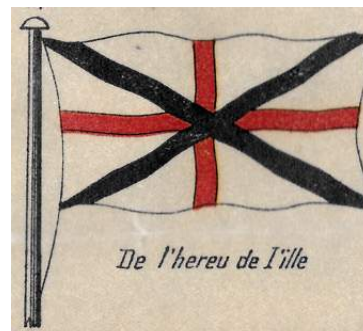
Sebastià Herreros · ACV

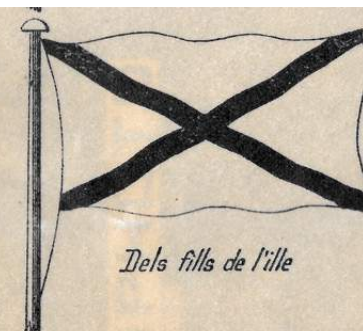
Bandera heràldica dels Feliu de Mallorca.

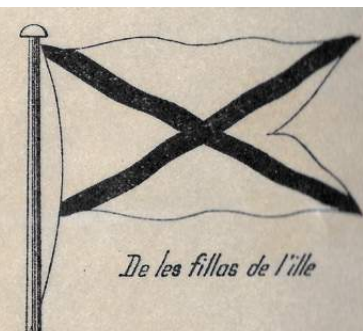
Bandera del Senyor

De l'hereu de l'illa

De les fills de l'illa

De les filles de l'illa

Banderes de la família

Del Cap del Consell

Del Secretari General

Del Gonfanonè

De Conseller

Banderes del Consell

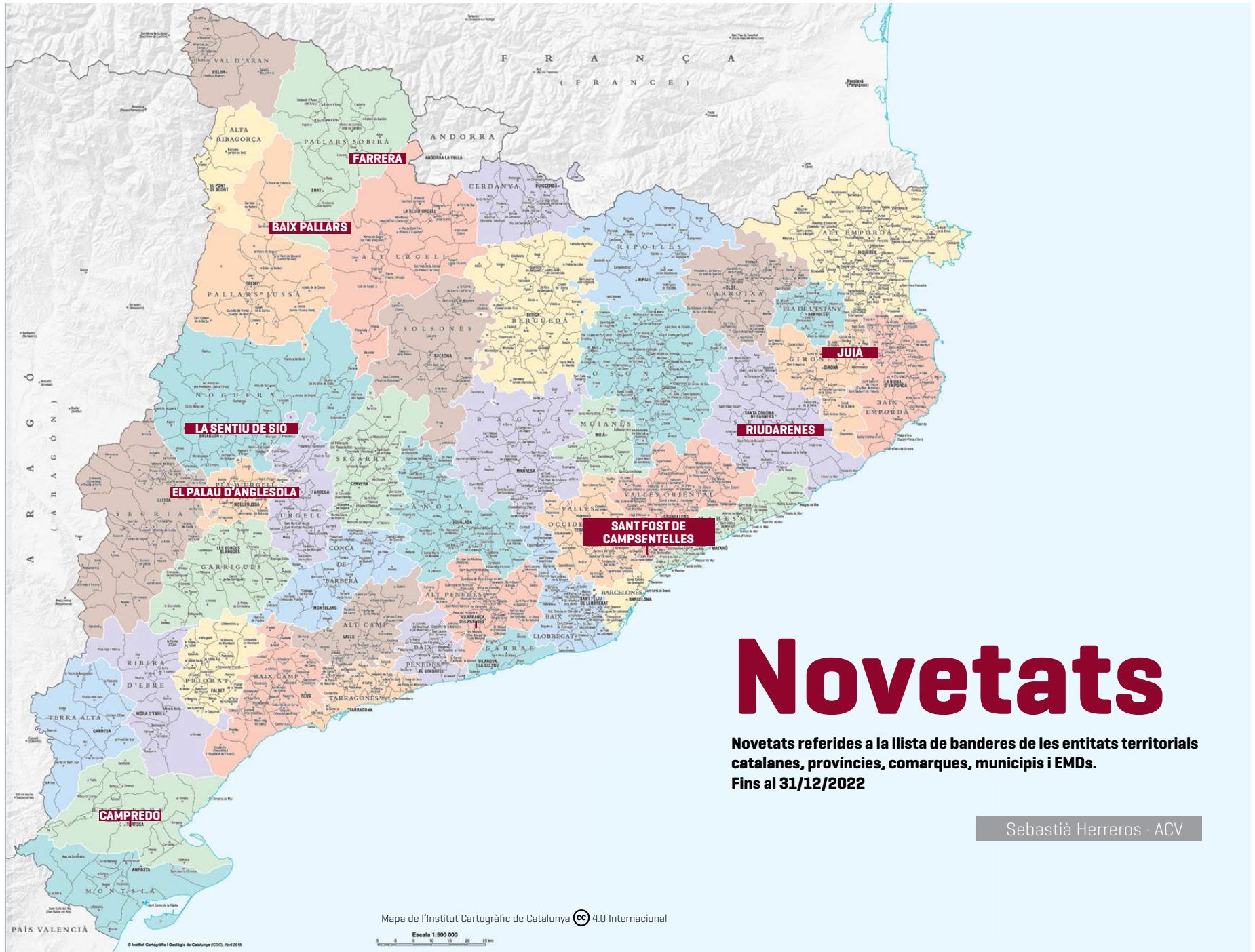
Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Novetats

Novetats referides a la llista de banderes de les entitats territorials catalanes, províncies, comarques, municipis i EMDs. Fins al 31/12/2022

Sebastià Herreros · ACV

Editorial

A fons

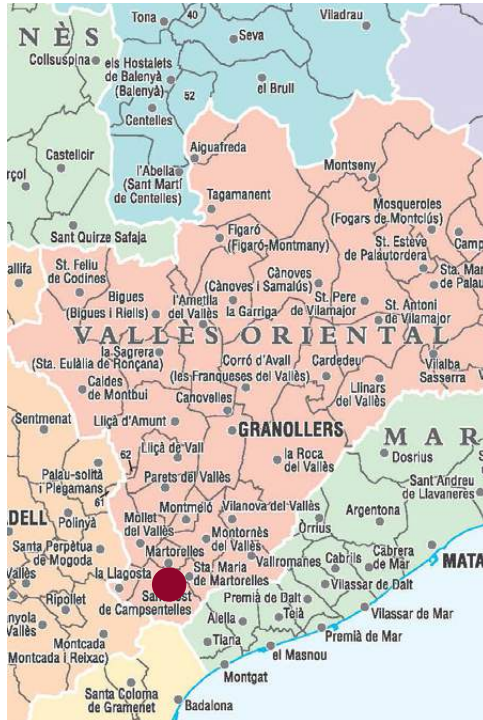
Novetats

Disseny

L'Observatori

Municipi de **SANT FOST DE CAMPSENTELLES**

Àmbit territorial: Barcelona
Comarca: Vallès Oriental
<https://www.santfost.cat>

Bandera

Aprovació municipal: 19.10.2021
Aprovació Generalitat: 14.07.2022
DOGC, núm. 8317 - 20.07.2022
RESOLUCIÓ PRE/2277/2022, de 14 de juliol,
per la qual es dona conformitat a l'adopció
de la bandera del municipi de Sant Fost de
Campsentelles

«Bandera apaïxada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, verda fosca, amb dos triangles rectangles isòsceles grocs, carregats amb quatre pals vermells; el primer triangle amb un catet a la vora de l'asta, d'alçària 1/2 de la del drap, i l'altre catet a la vora superior del drap, de llargària 1/3 de l'amplària del mateix drap; i el segon triangle amb un catet a la vora del vol, d'alçària 1/2 de la del drap, i l'altre catet a la vora inferior del drap, de llargària 1/3 de l'amplària del mateix drap; i amb la foguera blanca de l'escut, centrada sobre el drap, d'alçària 1/2 de la del drap i d'amplària 1/3 de la llargària del mateix drap.»

Escut

Aprovació: 30.09.1992
DOGC, núm. 1655 - 09.10.1992
Descripció:
«Escut caironat: de sinople, una foguera d'argent; el peu d'or, 4 pals de gules.. Per timbre, una corona mural de poble.» i

Procés participatiu per a triar la bandera de Sant Fost de Campsentelles.

L'Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles, en junta de govern de data 27 d'abril de 2021, va acordar iniciar un procés participatiu per escollir la bandera del municipi. L'objectiu era determinar l'opinió ciutadana en relació al model de bandera, que calia triar d'entre els models proposats pel Servei d'Heràldica de la Generalitat de Catalunya a instància del Grup Motor del procés.

La memòria del procés participatiu la podeu trobar a:
<https://participa.santfost.cat/consultes-ciutadanes/procés-participatiu-per-escollir-la-bandera-de-sant-fost?token=bhHNKeV9i4Enybv1dUPQb716KKQkYIDpTrLdwp>

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

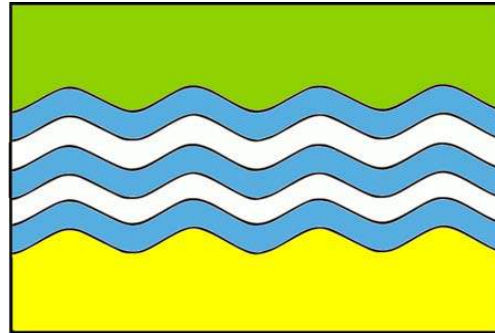
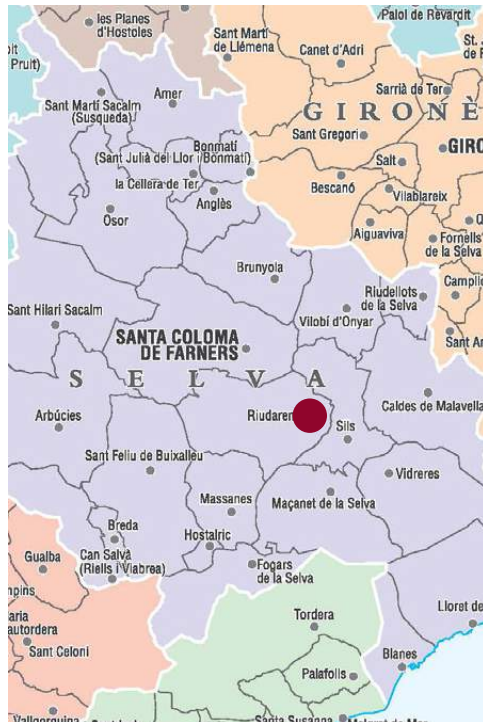
L'Observatori

Municipi de RIUDARENES

Àmbit territorial: Girona

Comarca: La Selva

<http://www.ajuntamentderiudarenes.cat>

Bandera

Aprovació municipal: 18.06.2021

Aprovació Generalitat: 14.07.2022

DOGC, núm. 8317 - 20.07.2022

RESOLUCIÓ PRE/2278/2022, de 14 de juliol, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Riudarenes.

«Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, bicolor horitzontal verda clar i groga, i amb cinc faixes ondades de quatre crestes, tres de blaves clares i dues de blanques, alternades, cadascuna de gruix 1/12 de l'alçada del drap, el conjunt situat a 1/4 de la vora superior del drap i a 1/4 de la vora inferior del mateix drap.»

Escut

Aprovació: 06.05.2021

DOGC, núm. 8407 - 11.05.2022 Descripció:

«Escut caironat quarterat en sautor: al 1r, de sinople, una garba de blat d'or en pal, ressaltada d'una falç de sable posada en faixa; al 2n i al 3r, d'argent, tres faixes ondades d'atzur; al 4t, d'or, una cabra arrestada de sable i la bordura de peces de sable. Per timbre, una corona mural de vila.»

Oficialització de la bandera de Riudarenes

L'ajuntament de Riudarenes va sol·licitar a les vilatanes i vilatans d'enviar propostes de la bandera municipal.

<https://ajuntamentderiudarenes.cat/bandera-de-riudarenes/>

EL GERIÓ DIGITAL del dimecres, 30 de novembre de 2022, va informar de la nova bandera de Riudarenes:

<https://www.gerio.cat/noticia/1533578/riudarenes-ja-te-bandera-oficial>

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

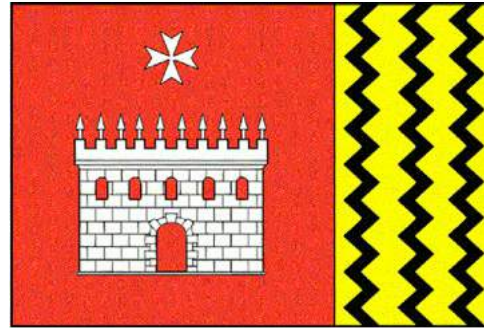
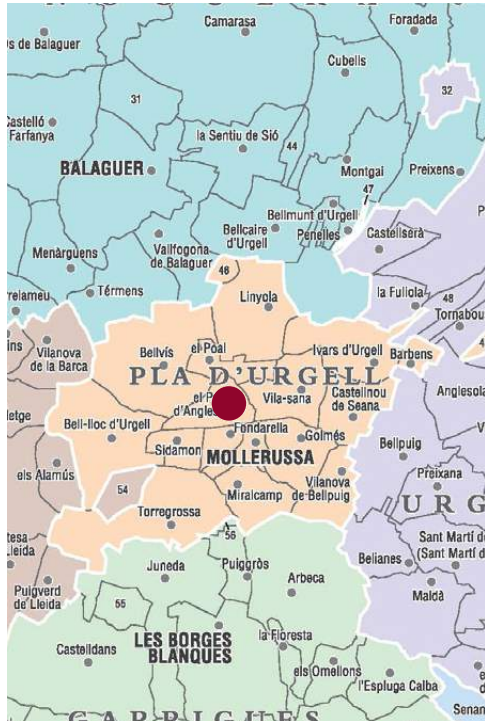
L'Observatori

Municipi de EL PALAU D'ANGLESOLA

Àmbit territorial: Lleida

Comarca: Pla d'Urgell

<https://www.elpalaudanglesola.com>

Bandera

Aprovació municipal: 31.03.2022

Aprovació Generalitat: 14.07.2022

DOGC, núm. 8317 – 20.07.2022

RESOLUCIÓ PRE/2279/2022, de 14 de juliol, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de El Palau d'Anglesola

«Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, vermella, amb el palau blanc obert de l'escut situat sobre el primer i segon terços verticals, d'una alçada d'1/2 de l'alçada del drap i d'una amplada de 7/18 de l'amplària del mateix drap, sobremuntat d'una creu de Malta blanca, d'una alçada d'1/6 de l'alçada del drap i d'una amplada d'1/9 de l'amplària del mateix drap, tot el conjunt situat a 1/12 de la vora superior i a 1/6 de la vora inferior del drap; el tercer terç vertical groc, carregat amb tres pals viperats negres amb nou angles complets, equidistants entre ells, cadascun d'un gruix d'1/27 de l'amplària del drap.»

Escut

Aprovació: 15.03.2022

DOGC, núm. 8630 – 21.03.2022 Descripció:

«Escut caironat: de gules, un palau d'argent obert sobremuntat d'una creu de Malta d'argent; el peu d'or, tres faixes viperades de sable. Per timbre, una corona mural de vila.»

El Palau d'Anglesola: "Escollim escut i bandera"

L'Ajuntament de Palau d'Anglesola: Un escut i una bandera pel Palau d'Anglesola?

<https://www.elpalaudanglesola.com/agenda/un-escut-i-una-bandera-pel-palau.html>

L'Ajuntament de Palau d'Anglesola escull escut i bandera:

<https://elpalaudanglesola.com/actualitat/escollim-escut-bandera.html>

Mollerussa televisió - El Palau d'Anglesola escull bandera i escut oficial - 4/10/2021

<https://www.mollerussa.tv/el-palau-danglesola-escull-bandera-i-escut-oficial/>

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

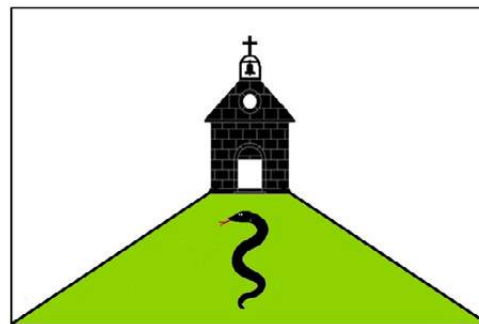
L'Observatori

Municipi de LA SENTIU DE SIÓ

Àmbit territorial: Lleida

Comarca: La Noguera

<https://www.sentiu.cat>

Bandera

Aprovació municipal: 26.01.2022

Aprovació Generalitat: 21.03.2022

DOGC, núm. 8634 - 25.03.2022

RESOLUCIÓ PRE/761/2022, de 21 de març, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de la Sentiu de Sió.

« Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, blanca, amb el mont de l'escut convertit en un triangle verd clar, la base del qual se situa al llarg de la vora inferior del drap, amb un angle a la vora de l'asta, l'altre a la vora del vol i el vèrtex superior convergint en el punt central del drap, carregat amb la colobra negra de l'escut posada en pal i lampassada de vermell, d'alçada 1/5 part de la llargària del drap; i amb l'ermita negra oberta de l'escut, d'alçada 1/2 de l'alçada del drap i d'amplada 1/5 part de la llargària del mateix drap, sobreposada sobre el vèrtex superior del triangle.»

Escut

Aprovació: 22.07.2021

DOGC, núm. 8466 - 27.07.2021

Descripció:

«Escut caironat: d'argent, un mont de sinople movent de la punta, carregat d'una colobra de sable en pal, lampassada de gules, i somat d'una ermita de sable oberta. Per timbre, una corona de baró.»

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

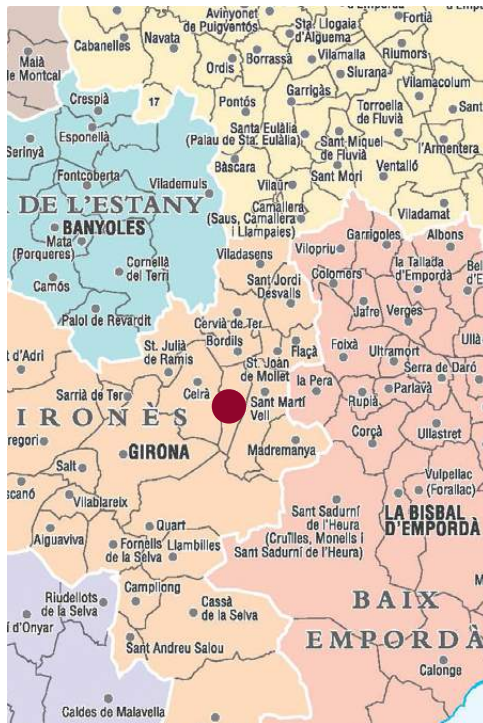
L'Observatori

Municipi de JUIÀ

Àmbit territorial: Girona

Comarca: Gironès

<http://www.juia.cat>

Bandera

Aprovació municipal: 21.12.2021

Aprovació Generalitat: 21.03.2022

DOGC, núm. 8634 - 25.03.2022

RESOLUCIÓ PRE/767/2022, de 21 de març, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Juià.

« Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg: blau fosc; el terç horitzontal inferior groc amb quatre pals vermells, equidistants entre ells, i cadascun d'una amplada d'1/9 de la llargària del drap. Sobre el primer i el segon terços horitzontals superiors, una banda groga per sobre d'una barra blanca, cadascuna d'un gruix d'1/6 de l'alçària del drap.»

Escut

Aprovació: 22.05.2019

DOGC, núm. 7884 - 28.05.2019

Descripció:

«Escut caironat: d'atzur, un castell d'or tancat de gules ressaltant sobre les claus de sant Pere passades en sautor, amb les dents a dalt i mirant cap enfora, la d'or en banda i la d'argent en barra i sobremuntat d'una mitra amb les ínfules d'argent embellida d'or; el peu d'or, 4 pals de gules. Per timbre una corona de poble.»

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Banderes dels municipis de **FARRERA I BAIX PALLARS**

Aquests dos municipis de la comarca del Pallars Sobirà Van decidir adoptar escut i bandera municipal. El promotor ha estat en Mar Antoni Balanza Grimaldo, SAT1 at Consell Comarcal de Pallars Sobirà i personalment interessat en vexil·logia i heràldica. Marc Antoni, amb els seus projectes de banderes es va posar en contacte amb l'ACV i nosaltres vam col·laborar amb ell.

FARRERA

Àmbit territorial: Lleida
Comarca: Pallars Sobirà
<https://ajuntamentfarrera.cat>

Bandera

Aprovació municipal: El Ple de l'Ajuntament de Farrera del 17 de juny de 2022 va aprovar inicialment la bandera del municipi.

<https://www.facebook.com/AjuntamentFarrera/photos/a.111831451312960/174115928417845/>

Escut

Data d'aprovació: 28/04/2022
Data de publicació en el DOGC: 04/05/2022
DOGC núm.: 8660

Editorial

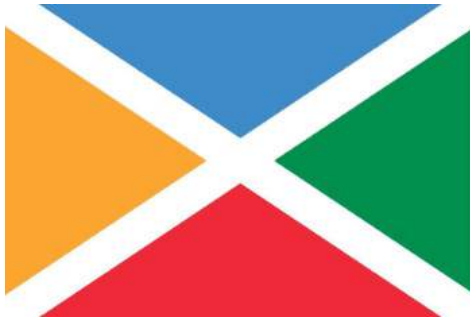
A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

BAIX PALLARS

Àmbit territorial: Lleida**Comarca:** Pallars Sobirà<https://baixpallars.ddl.net>

Escut

Data d'aprovació: 04/07/2022Data de publicació en el DOGC:
07/07/2022

DOGC núm.: 8704

Bandera

Informe de Marc Antoni Balanza:

El passat 14 de juliol de 2022 el Ple de l'Ajuntament de Baix Pallars va aprovar inicialment la nova bandera oficial del municipi (DOGC núm. 8721 de 01/08/2022).

Es tracta d'una nova bandera del municipi del Pallars Sobirà en la que l'Associació Catalana de Vexil·lologia (ACV) ha col·laborat.

Aquest municipi pallarès del Pirineu català va ser creat l'any 1969, fruit de la unió de quatre antics municipis mil·lenaris del Pallars Sobirà (Gerri de la Sal, Peramea, Baén i Montcortès de Pallars).

El disseny de la bandera - qualificat com a un exemple superb per l'Associació Francesa de Vexil·lologia- ha estat el resultat d'aplicar els criteris de la vexil·lologia sobre l'escut heràldic, que té quatre quarters en saltor, un per cada municipi fundador, motiu pel qual són els 4 colors de la bandera.

El blau representa a Gerri de la Sal, la Noguera, les seves antigues salines i el cel blau que predomina; el taronja és per Peramea (assenyalar que és el primer escut que el seu camper és ataronjat) representa les seves armes, el sol i els cultius del Pla de Corts; el color verd representa a Baén i els seus boscos, els més extensos del municipi; finalment el roig (vermell en pallarès) per Montcortès de Pallars, representa les harmonies dels Comtes de Pallars Sobirà.

La creu blanca representa la confluència dels 4 municipis en 1, així com la neu. Al mateix temps es un homenatge a Sant Andreu i Sant Sebastià, 2 patrons de #BaixPallars

ANUNCI sobre aprovació inicial de la bandera oficial del municipi de Baix Pallars:<https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=935113>**Tuit de l'Ajuntament de Baix Pallars. 2/8/22**<https://mobile.twitter.com/BaixPallars/status/1554539436586713088>**Ajuntament de Baix Pallars, 10 octubre 2022**<https://twitter.com/BaixPallars/status/1579487929969565696>

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

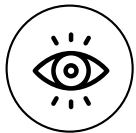
L'Observatori

La Poblenovina

Una proposta de bandera tricolor per al Poblenou

El Poblenou de Barcelona és un barri que fins no fa gaire era una **zona eminentment obrera i industrial**. A partir dels Jocs Olímpics del 1992, el barri es va anar transformant en una zona residencial a mesura que es desmuntaven empreses i tallers i es facilitava l'accés al mar. L'altre característica remarcable del Poblenou és que es tracta d'un **barri marítim**.

Així doncs, l'escut oficiós -que no oficial- del barri presenta **dos quaters amb la creu de sant Jordi i els quatre pals de Catalunya i que provenen del l'escut de la ciutat de Barcelona**. Els altres dos quaters mostren una **vela llatina** i un **perfil d'una construcció industrial amb xemeneies**.

La «Poblenovina», inclou elements propis de l'escut així com elements cromàtics relatius al barri.

Aquest escut, és l'emblema més conegut del barri i l'element d'identitat visual que el representa. Imprès sobre un llenç blanc, s'acostuma a penjar, com un domàs, en balcons i finestres durant la festa major. També apareix en les equipacions d'algunes entitats esportives del barri.

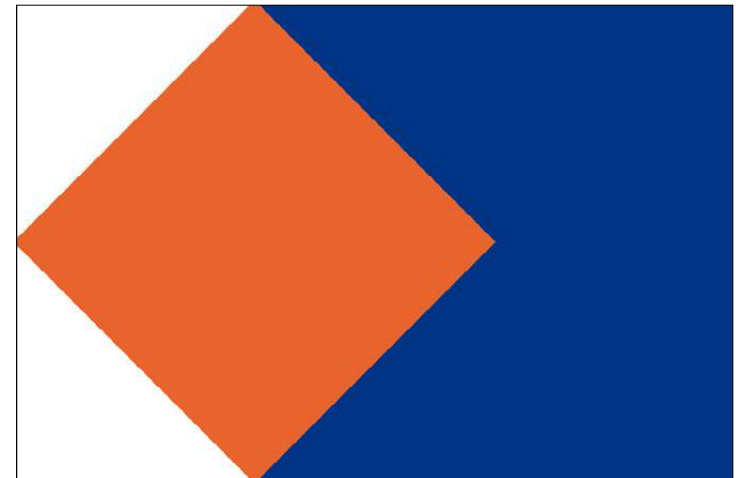
Ara bé, com sabem, **un escut no és una bandera, per molt que s'imprimeixi o es fixi sobre una tela**. Per aquest motiu, i donat que el barri no en té cap, ja fa uns mesos, concretament al passat mes de maig, vaig proposar una **bandera específica del barri a partir de l'abstracció d'alguns dels seus elements més representatius**.

Aquesta bandera que vaig batejar com **la «Poblenovina»**, inclou elements propis de l'escut així com elements cromàtics relatius al barri.

Com que explicar un bandera acostuma ser una feina feixuga, vaig idear un sistema visual que explicar els elements que contrueixen la bandera així com el cromatisme triat. De tota manera, a continuació passo a explicar-ho per escrit.

Escut del Poblenou de Barcelona

La «Poblenovina». Proposta de bandera per al Poblenou

Disseny de la Poblenovina

ELEMENTS CONSTRUCTIUS

Un rombe taronja sobre un fos partit blanc a l'asta i blau al vol. El rombe fa al·lusió a l'escut del barri -el cairó- però també al límit de Poblenou que segueix aproximadament aquesta forma. Per últim, el rombe és també la figura que dibuixa les confluències dels carrers segons el pla Cerdà, que és present també al Poblenou. És una forma, alhora, de simbolitzar la pertinença del barri al municipi de Barcelona.

Els triangles a la banda del pal al·ludeixen la vela llatina que veiem a l'escut.

COLORS

El rombe taronja remet, pel cromatisme, al passat industrial del barri, encara ben visible en molts dels seus edificis. L'arquitectura industrial de finals del segle XIX i principis del XX, es caracteritza per l'ús de la totxana.

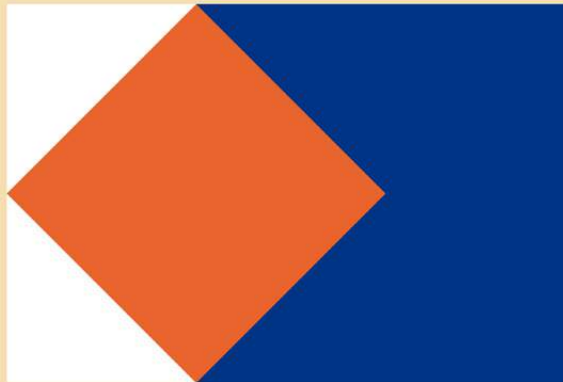
El blau, òbvament al·ludeix al mar mediterrani que limita el barri per l'est.

El blanc és el color propi de les veles de les embarcacions tradicionals.

A continuació, veiem un esquema interpretatiu dels elements i cromatisme de la Poblenovina:

Figures superiors d'esquerra a dreta: vela llatina, totxanes, arquitectura industrial-xemeneies, mar

Figures inferiors: escut del Poblenou, pla Cerdà, límit del Poblenou

EL FUTUR DE LA POBLENOVINA

Veurem si aquesta bandera té cap mena d'incidència o, si per contra, només és un pur exercici de vexil·lologia. Com que no es tracta d'un encàrrec de l'administració, ni respon precisament a cap clam popular per a dotar al barri d'una bandera pròpia, el seu futur és imprecís, per no dir, difícil.

En farem el seguiment i potser també en traurem alguna conclusió o idea interessant pel que fa a la implementació de símbols i de la seva acceptació o no per part de la ciutadania.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

L'Observatori de les banderes

En aquesta secció parem atenció a les banderes que van apareixent, preferentment en l'àmbit català. Les analitzem i si cal, en proposem una alternativa.

El 21 de març de 2021 es publica al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, d'adopció de les banderes municipals de la La Sentiu de Sió [Noguera] i de Julià [Gironès].

Cal recordar que segons la normativa vigent a Catalunya, les banderes municipals han d'incorporar els elements més característics dels escuts, és a dir, tant dels esmalts [cromatisme] com de les càrregues [elements que hi apareixen].

Degut a aquesta relació subsidiària de les banderes amb els escuts, que són anteriors i obligatoris a l'estat espanyol des del 1837, moltes banderes neixen malament, és a dir: defectuoses des d'un punt de vista vexil·lològic. I a l'ACV, com a entitat d'estudi i promoció de les banderes, preval un criteri vexil·lològic.

A més, l'obligatorietat de dotar-se d'un escut, que en moltes ocasions fou tret com qui diu, de la màniga i amb precipitació, va fer que **alguns d'aquests emblemes semblin més aviat jeroglífics, i que trasmetin un cert sentit de l'humor del tot involuntari.** El resultat és que, sovint, d'un escut discutible, se'n deriva una bandera encara més discutible.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Bandera de Juià

En el cas de la bandera de Juià i derivat del seu escut, la bandera oficialitzada és aquesta:

Com podem constatar, **les claus de sant Pere que apareixen a l'escut es transformen en bandes de color groc i blanc sobre un fons blau i amb els quatre pals vermells sobre fons groc a la part inferior.**

Certament, la transformació de les claus de sant Pere en bandes ens sembla força encertada, a diferència dels quatre pals vermells que semblen trepitjats per la creu de sant Pere.

Conceptualment, no entenem la inclusió del senyal de Catalunya, i encara menys en aquesta ubicació opresiva. Opinem que una bandera ha de referenciar un territori concret i no autoreferenciar-se a un altre. A més, **des del punt de vista plàstic** -molt important en un bandera, car és un element de comunicació visual- **l'estranya i descurada agafada, és a dir, la coincidència dels pals grocs i vermells amb les bandes, és un despropòsit d'aquells que fan mal a la vista.**

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

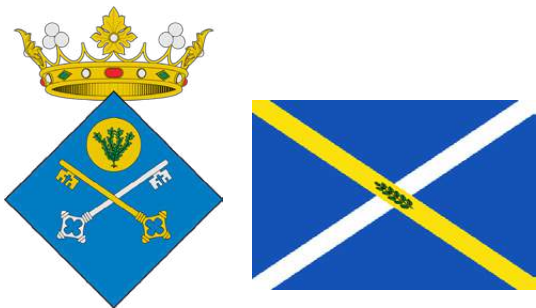
Proposta de bandera de Juià. 1r. intent.

El que proposem és ben senzill: **eliminar el senyal de Catalunya i enfosquir el blau de fons per a augmentar el contrast, obtenint així, una bandera distintiva i plàsticament harmònica.** Però aquesta solució, que és la més lògica, no és possible perquè ja hi ha un altre municipi català, Alfarràs (Segrià), que també té un escut amb les claus de sant Pere, i per tant, la seva bandera és pràcticament igual la proposta que feiem per a Juià.

Com veiem la única diferència rau en que a la bandera d'Alfarràs, just a la intersecció de les dues bandes, hi apareix una branca de boix. Un detall massa petit i poc diferenciador de la bandera que inicialment proposavem per a Juià.

Proposta de bandera de Juià

Escut i bandera d'Alfarràs

Proposta 2

Com que seguim contrenyits per la normativa vigent, hem provat diferents versions jugant amb els elements i cromatisme de l'escut:

2a. Escurçar la mida de les bandes, evitant que surtin pels vèrtexs. El resultat és interessant: les claus deixen de semblar una creu i guanyen entitat, però el resultat, segurament, encara no és prou diferenciador.

2b. Igual que l'anterior però doblant l'ample de les bandes (1 tercera part del eix y). Aquesta solució ja ens sembla més interessant perquè s'allunya de la bandera d'Alfarràs i perquè té una qualitat plàstica més contundent i contemporània. És una bandera amb més personalitat, i per tant, amb més caràcter distintiu, que és el que volem

2c. Com l'anterior però amb les bandes arribant als vèrtexs. Continua tenint un element diferenciador vs la bandera d'Alcarràs.

2d. Com l'anterior però amb la particularitat que en interseccionar les bandes, es genera un espai rombe, associable al cairó de l'escut. La finalitat és però, obtenir més distinció en relació a d'altres possibles banderes provinents de les claus de sant Pere.

2e. Segueix l'esquema de la proposta 2c, però amb la inclusió d'un quart color, el vermell, present a l'escut, en un fons partit. Aquesta opció encara es diferencia més de la bandera d'Alfarràs.

Proposta 2a

Proposta 2b

Proposta 2c

Proposta 2d

Proposta 2e

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Bandera de la Sentiu de Sió

La bandera de la Sentiu de Sió, es basa també com hem vist anteriorment i per imperatiu legal, en l'escut.

I d'aquest escut en resulta... la consegüent bandera. Com veiem, dins el repertori d'elements trobem un **turó representat per un triangle verd, al capdamunt del qual s'hi veu una ermita representada amb tot luxe de detalls, tant que fins i tot d'aprop es poden apreciar les divisions dels elements constructius** [pedres, totxanes] de l'edifici. En el punt central del triangle verd hi veiem una **colobra negra**.

Creiem que aquesta bandera **no aconsegueix d'assolir una mínima qualitat vexil·lògica**. La simple traslació dels elements de l'escut a una superfície tèxtil, sense matisos ni cap mena calibració, impedeix que funcioni adequadament. **Els seus elements intrincats** -en particular les divisions de l'ermita, però també l'ull i la llengua de la colobra- així com la **notòria desproporció dels elements entre ells mateixos, generen una bandera poc atractiva i difícilment apreciable**.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Proposta de bandera de la Sentiu de Sió

Proposem algunes banderes, que tot i estar sotmeses a la reglamentació vigent, poden esmenar-la.

A la **proposta 1**, dues colobres estilitzades es combinen conformant així, les inicials de la Sentiu de Sió.

La franja negra del pal referencia un element estructural vertical, associable a un edifici amb campanar (ermita). Els colors usats són els que apareixen a l'escut.

La **proposta segona** presenta un esquema partit en dos dels colors de l'escut atravesats per una banda ondulant alusiva a la serp de l'escut. Aquesta bandera, encara presenta un resultat més abstracte i menys decoratiu, sent alhora, tant distintiva com la proposta 1.

Jordi Avià-Faure · ACV

Proposta 1

Proposta 2

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Chronicle of my thoughts

2022, finally we are able to go to the ICV in Ljubljana. The last one I attended was 5 years ago in London.

After 3 years with Covid-related problems, it is finally confirmed that we will be able to meet with friends. This is my main wish. I have been to 14 congresses so far, starting with Vienna 1979 where I met the "founders": Smith, Sierksma, Neubecker, Mühlemann, Philippe, Crampton, etc, who had already been more than 10 years building the foundations of Vexillology. At the beginning the congresses were simple, a meeting of friends with a common thought. Later the congresses have evolved towards the Nobiliary and Heraldry, as if these cousins of the Vexillology wanted to include us again in the last pages of their studies. I like "Pomp and Circumstance" as music but it is not required in a meeting with friends. Let's see how is the one in Ljubljana.

Anna and me want to go to Ljubljana. It appears already in the web-site: <https://www.icv29ljubljana.com/en>. Wow! That's expensive. Everything has to be paid: Participant, 285€; Companion, 120€; Wednesday excursions, 65€; Closing banquet, 100€, and even the table to present and sell books and vexillological documentation had to be paid, 40€. If Anna and me wanted everything, we had to pay 735€ plus the trip and the hotel for two people. Eventually, we

only spared the 130€ of the excursion and we took an excellent walk around the excellent city. I am sure that this cost prevented that a great part of the new generations of vexillologists could come to Ljubljana. I have a clear example with the colleagues of the two associations in which I am member, the SEV and the CISV. Nobody came. Manuela represented the CISV and me the SEV. I usually attend the yearly congresses of both societies and I know the youngsters. With these prices they will never come and they will miss the pleasure to participate in the world vexillological community!

Couldn't the FIAV regulate a maximum cost for the international congresses? The members are the ones organizing them but I think that the responsibility and the rules are from the FIAV.

The Ljubljana congress has not found any collaboration in the official entities that could reduce the costs. Anna and myself have collaborated in the organization of two FIAV congresses: Madrid, 1985 and Barcelona, 1991. For the one in Barcelona, by the ACV, we managed to obtain the collaboration of: Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, Abadia de Montserrat, Comitè Olímpic Barcelona'92, Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, Museu Marítim, Corals, and some others which you can find in the proceedings of the ICV 14 <https://fiav.org/14th-international-congress-of-vexillology-barcelona-spain-catalonia-1991/> The congressist fees were used only to pay for the lunch at

English translation

"Fonda Neus" in Sant Sadurn d'Anoia, the rental of the buses, the closing dinner and mainly the printing of the 300 books with the communications of the congress, now at zero cost. If you want, you can ask Klimes, Barlett, Strachan, Lupant, Raullet and Dreyer, colleagues both in Ljubljana and Barcelona.

Impressions from a rookie on the 29th Congress of studies about flags of the FIAV Ljubljana, Slovenia, July 22

I met Anna Galan and Sebastià Herreros, President and Vice-President of the ACV respectively, during the presentation that "Reeixida" foundation did in 2017 about the "description of the Estelada flag". Since then during the conversations we have held on flag studies and associationism there were two names that kept coming out more than any other: The International Federation of Vexillological Associations (FIAV) and Whitney Smith (1940-2016), the North American vexillologist who defined the grecolatin term "vexillology" and who modernized the studies about flags. Whilst talking about the almost 40 years of the ACV, celebrated in 2022, it was clear that if the entity had been able to blow out the candles was partly thanks to the support of Smith himself so the ACV and Catalonia could be within the FIAV as full member.

Since the Madrid Congress (1985) and San Francisco (1987), the ACV has been

present in 17[*] congresses celebrated every two years. At the moment I joined the Association it was time for the 28th which took place in San Antonio, Texas in 2019. Despite Sebas' enthusiastic exclamation when he announced it to me with the shout: "To El Álamo!" the flag of the 28th congress, specially designed for the occasion, included a profile of the mythic franciscan mission. Finally, due to different reasons, no Catalan delegate was able to attend, and Charles Spain (NAVA) represented us. The 2021 Congress was truncated by COVID-19 and was postponed to July 2022 in (as initially planned) Slovenia where I could finally attend together with the veteran delegates Herreros and Galan.

I was a newcomer to the FIAV congresses but not to the host country which I knew well since I lived there almost one year (1995) managing a project for Bosnian refugees from the UAB (Universitat Autònoma de Barcelona) with the support of the Slovenian Government and the ACNUR. Four years before that, I had followed step by step the quick independence process of the country and from that moment until today I have come back different times for tourism and to visit friends. Thus, I had an additional motivation to attend my first flag congress by returning to the country of Triglav (2864m), the highest peak in the Julian Alps and paramount Slovenian symbol which appears even in the national flag, the only one in the world that flies at the UN with a mountain sewed on a cloth.

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

The Congress, very well organized by the "Slovenian Heraldic Society" [sic] and the FIAV, currently headed by the Croatian Zeljko Haimer, took place from 10th until 16th July in one of the Halls of the Hotel Slon in Ljubljana. Beyond the servitudes of all these type of events: the Formalities [with institutional openings, excursions to museums, closings, official salutes, etc.], the Economical [a high-end budget, born mainly by the a participants] or the Panegyric [the unavoidable speeches, hymns, medals, diplomas and other recognitions] there is afterall the hardly repeatable interest of seeing a meeting of people from around the world, mainly Western [from Australia to South Africa and from Ireland to the United States] with an interest so specific and minoritarian as is the study of flags from many and different perspectives.

The 29th Congress hosted 28 presentations which went from the historical research of Ted Kaye, of NAVA-USA, identifying misterious hidden flags in pieces of different NorthAmerican museums; academic-artistic works such as the one by David Van Berlo from The Netherlands with "A flag for each dormitory", presenting flag designs of the residences of Univeristy students, highlighting the "most horrible ones"; research and divulgation: Sebastià Herreros of the Catalan ACV with "Investigating coincidences: From Sitges to Cabrera Island [Balearic] a personal story from the end of 1970 to 2021; critical thoughts as the one by Tony Burton from Australia wondering "Less is more in vexillology? Yesterday, Today and

Tomorrow" and a daring final surpirse presenting [and vawing] in front of the hosts a new design for the Slovenian flag; and other projects more formal and organizational as unusual, these two by Annie Platoff [USA], this one with a double with "An Online interactive database about vexi-bibliography" and another one about "Flags at 17000 miles per hour: The flags of the International Space Station". The congress also draw upon, as it usually does, parallel meetings such as the one of the web Flags Of The World [FOTW] and other casual meetings.

As a rookie in a FIAV congress but a veteran enthusiast of vexillology and their world experts, I must say that the pleasure to talk in a relaxed atmosphere with Ted Kaye himself, author of the assay and best seller "Good Flag, Bad Flag" or with the Secretary General Bruce B. Berry, co-author of the current SouthAfrican flag were some of my particular "moments" which made the 29th FIAV Congress an unforgettable event.

Addendum: The presentations of the 29th Congress ended, to say it gently, with the dribbling of some technical-politic obstacles. On one side the speech of Zhao Xinfeng, delegate of the Vexillological Chinese research Center [VRCC] and next host of the 30th Congress that will take place in 2024 in Beijing, had to be done by videoconference as his visa to enter Slovenia was refused, officially due to Covid reasons. Whilst he was starting his speech another delegate interrupted him

shouting about the lack of democracy and respect to Human Rights in the Asian giant, while another numerous number of attendants shut up the author of that attempt of boycott, also shouting. For one moment the FIAV Congress in the Alpine country seemed to move to the Balcans, excuse me for the bad joke. But finally it was not like this. During the 29th Congress of the FIAV the diplomacy prevailed. The discrepancies were managed with care. Eventually, the family of scholars and enthusiasts of vexillology are concious of being a small comunity that needs, after two generations of congressmen and women, a third one to see how it all evolves.

Interview Emil Dreyer

1. The three of you have attended many FIAV international congresses, which one was your first Congress and what that first participation meant for you?
The first international flag congress I took part was in 1979, in Vienna. Flags and their history fascinate me since childhood, but I had discovered the world of vexillology only a few years before that congress. I wasn't alone anymore with my strange passion. After my first visits to then great vexillologists like Louis Mühlemann, William Crampton, Lucien Philippe, Günter Mattern or Aldo Ziggio I met Sebastián Herreros Agúí, who had just established the Spanish Society for Vexillology [SEV].

Together with our respective wives Sebastián and I drove to the congress in Vienna, where we met other known

vexillologists [Whitney Smith, Ottfried Neubecker, Alfred Znamierowski, Aleš Brožek, Pierre Charrié, Arnold Rabbow, Frederick Brownell, and many more]. All these personal contacts were decisive in widening my vexillological horizon.

2. How many International congresses have you attended? What would you highlight?

Including Ljubljana I have attended 13 congresses so far. My wife accompanied me to 8 congresses, and on one of those our youngest daughter was present as well.

3. How do you think these congresses have evolved? What changes or improvements [or inconvenients] you think there have been?

Outstanding features of such international gatherings are the opportunity to encounter new flag enthusiasts and to meet old friends from all over the world, but also to experience exchange of ideas and science in an easy and friendly atmosphere, to have access to flag collections of museums and archives, and last but not least, to have the rare pleasure during a couple of happy and carefree days to plunge with friends into our own world of flags. Scientific contributions are essential of course, but these can be consulted either on paper or nowadays mostly on the internet.

At the beginning theses congresses used to be more glamorous, since often they could count on subsidies

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

from museums, municipalities or government institutions, such as the army for instance. There still weren't the budget cuts on culture, which were to have effect during the new millennium. On the other hand, early congresses lacked today's audio-visual media, which facilitate scientific presentations and make them more attractive. Electronics have allowed for free access to the vexillological information at such congresses. Like any other science vexillology too has evolved from archival studies and the diapositive to internet research and powerpoint presentation. But what didn't change are the scientific study of all aspects of flags, of their history and symbolism in their sociocultural context and the friendships arising from encounters at such congresses.

4. Your three associations have organized international congresses, how did you live that?

The Swiss Society for Vexillology (SSV) has organized two international flag congresses in Zurich, in 1967 and 1993, both with the support of the Swiss National Museum. Together with Peter Mäder I had the honour to organize the 1993 congress. Work for it began two years earlier and lasted long beyond until publication of the congress proceedings. 156 individuals attended this congress, many for their first time from eastern European countries which had been delivered from communism only a few years earlier. Needless to mention that the organization of such a huge event by amateurs means an enormous

and prolonged amount of work. But enthusiasm and passion and the expectation to the great vexillological celebration compensate for all pains you take, and, ultimately, the success of the congress produces profound satisfaction.

5. Many vexillologists do not participate in the international congresses. What do you think that has to be done to promote the participation of the new vexillologists?

We all have this question in mind since there are flag congresses, but we haven't found the answer yet. There are many obstacles, mainly the cost, also time, the long travel to other continents, the language, underestimating oneself being an amateur, only to name a few. Obviously there is no right to a financial advantage by travelling voluntarily as a private person to an international congress of a special, still marginal science. Social events make up for the bigger part of the congress costs [receptions, closing banquet, museum visits, excursion, hotel], whereas scientific presentations make up for the lesser part. A vexillologist may thus save money for instance by lodging in inexpensive student's halls of residence or by relinquishing from some social offers [banquet, excursion]. But these social aspects are just those essential for the joyful experience of attending a congress, specially too for an eventually accompanying person. Electronic media today allow for virtually attending a congress and this way of participation will probably increase in future, thus increasing the number of

attendants, but on the other hand the opportunities for personal encounters risk to diminish.

With higher tax funds devoted to culture and science it should be possible to create scholarships for vexillological studies or grant subsidies for congresses, though this may risk to end up in dependencies [mainly in authoritarian countries]. The best way to attract more vexillologists to congresses would be to increase the number of vexillologists, i. e. spreading our science of flags broader, in schools, in the media.

Interview Sebastià Herreros

1. The three of you have attended many FIAV international congresses, which one was your first Congress and what that first participation meant for you?

Our [Anna and myself] first congress was in Vienna in 1979.

To me, it meant that we belonged to a group of people from around the world who shared the study of flags, vexillology, word which was created by Whitney Smith with whom I had the first contact in 1975.

This group of friends, among which were the ones that we could call the "founders": Whitney Smith, Klaes Sierksma, Otfried Neubecker, Hans Hortsmann, Louis Müllemann, William Crampton, Lucien Philippe, Arnold Rabbow and where we created other great colleagues such as Emil Dreyer and Aleš Brožek, showed me the way. In summary, the beginning of a great adventure.

2. How many International congresses have you attended? What would you highlight?

Counting this one, I have been in 14 international congresses of the FIAV: Vienna, 1979; Madrid, 1985; San Francisco, 1987; Barcelona, 1991; Zurich, 1993; York, 2001; Stockholm, 2003; Buenos Aires, 2005; Berlin, 2007; Alexandria, Virginia, 2011; Rotterdam, 2013; Sydney, 2015; London, 2017 and Ljubljana, 2022.

What I liked the most in all congresses is the personal contact with all my friends.

3. How do you think these congresses have evolved? What changes or improvements [or inconvenients] you think there have been?

Along time the congresses have evolved towards what we could call a "Heraldic" model, more luxury, more medals, and more awards. However, we the associations accept these changes done by the Board of the FIAV and we keep coming to the congresses. I'd like to say that an award that I would have liked that it had been created is the one for "companions".

4. Your three associations have organized international congresses, how did you live that?

Personally, as President of the SEV and Vice-President of the ACV, I have organized 2 congresses: Madrid and Barcelona. These were congresses with little IT and many postal and personal contacts. For the one in Madrid the most important tasks were done by the SEV

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

colleagues in Madrid. For the one in Barcelona the direct contacts with the Generalitat de Catalunya, the Ajuntament de Barcelona, the Institut d'Estudis Catalans, the Caixa d'Estalvis and the Abadia de Montserrat were managed by my wife and President of the ACV, Anna Galan. The direct management with the vexillologists was done by Jordi Pérez Ibáñez, secretary of the ACV and myself. And the direct management during the days of the congress was done by ourselves and my daughter, Elena and a student of the Protocol Courses that Anna was imparting. In summary, a lot of work but very pleasant and with a very satisfactory result.

5. Many vexillologists do not participate in the international congresses. What do you think that has to be done to promote the participation of the new vexillologists?

It is not an easy question. Maybe we could mention the financial part of the congresses and the cost of the trips, true, but we could also consider that many colleagues are closed people who research and work at home and have enough with local contacts. Maybe, for these vexillologists a telematic connection might be used, as the CISV has done during this Covid time. In my personal case, the cost of trips to congresses in other continents have prevented my attendance to some.

Entrevista Ted Kaye

Els tres heu participat en molts congressos internacionals de la FIAV. ¿Quin va ser el vostre primer congrés i

que va significar per a vosaltres aquesta primera assistència?

El meu primer congrés va ser a Madrid, el 1985. Jo era un nou membre de la NAVA, que vivia a San Francisco. Resulta que la meua dona i jo estavem viatjant per Espanya i jo vaig organitzar per assistir al primer matí del congrés i al banquet final (viatjàvem per Espanya entre aquests dos actes). Al primer dia vaig conèixer en Whitney Smith i vam visitar el museu marítim nacional. Al banquet final es va anunciar el guanyador de l'organització del següent congrés; San Francisco, California [casa meua en aquell moment]. Vaig fer un breu discurs en espanyol i després en anglès animant als delegats a venir-hi. En aquell moment no sabia que em passaria els següent dos anys ajudant a organitzar el congrés!

A quants congressos internacionals heu assistit?

He estat a 14. El darrer l'ICV29 Ljubljana 2022. Quan els nostres fills van ser prou grans per viatjar [10 i 13], vam començar a participar-hi com a família. Afegiem 2 o 3 setmanes al viatge abans o després per fer un gran tour. Vam fer això a la Gran Bretanya, Escandinàvia, Sudamèrica i Europa occidental.

Què en destacaries?

Al congrés de San Francisco, al 1987, vam estar encantats d'issar les banderes dels 20 països participants, inclosa Catalunya. Vam tenir una orquestra en directe tocant cadascun dels himnes nacionals [van aprendre Els Segadors la

nit abans per a poder tocar-lo]. El meu fill, Mason, ha presentat treballs a tres congressos. Va guanyar el premi al millor treball les tres vegades! La meua dona, Debbie, ha participat com a acompanyant a molts congressos i aprecia profundament la camaraderia que ha trobat entre les "vidues de banderes" [i "vidus"] que gaudeixen d'un programa paral·lel de visites en lloc d'escollar les presentacions sobre banderes. He trobat molt útil trobar-me i conversar en persona amb molts col·legues vexil·lòlegs amb qui normalment només em comunico per carta o email. Podem avançar les nostres agendes d'estudis de banderes molt més ràpid amb aquestes connexions en persona.

Com creieu que han anat evolucionant aquest congressos? ¿Quins canvis o millores [o inconvenients] creieu que hi ha hagut?

El congressos han crescut en mida. Excepte en temps de Covid, la participació és molt més gran ara que fa 35 anys [ICV24 ha tingut uns 200 participants]. Els programes d'acompanyants són molt més desenvolupats, cosa que fa els congressos més atractius per les parelles. I la possibilitat de fer presentacions virtuals, en les quals un presentador pot estar parlant des d'un altre país ha començat a fer un gran canvi en l'accessibilitat. També, amb algunes excepcions, els reculls de presentacions de tots els congressos anteriors estan ara disponibles digitalment, on-line, quan en el passat un havia de trobar un exemplar imprès en paper, cosa que promou l'estudi de

la vexil·lologia. El que no ha canviat és la il·lusió que tenen els vexil·lòlegs de tot el món per trobar-se en persona. Espero que això sempre caracteritzi els congressos.

Les vostres 3 associacions han organitzat congressos internacionals, com ho vau viure?

Vaig liderar la organització de l'ICV12 a San Francisco, California 1987 i l'ICV24 a Washington, D.C. 2011. Els congressos comporten molt de treball de planificació i execució, tot i que per a San Francisco el meu comitè no va rebre pràcticament cap instrucció. Des de llavors he compartit consells i documents de planificació amb alguns comitès organitzadors [i ara la FIAV dona unes guies excel·lents]. Em trec el barret davant de cada grup que ha organitzat un congrés, ja que aquest esforç és un generós regal a tots els participants. Els organitzadors de l'ICV29 a Ljubljana han superat retards i una participació reduïda degut a la COVID. Malgrat els reptes han fet un congrés excel·lent.

Molts vexil·lòlegs no participen en els congressos internacionals, ¿que creieu que caldria fer per a promoure la participació dels nous vexil·lòlegs?

Hi ha molts factors que poden evitar la presència de molts nous o joves vexil·lòlegs: Cost, disponibilitat de temps de vacances, la canalla i els seus calendaris o necessitats, a més d'una falta de comprensió de l'alt valor que té interactuar amb les liders en aquest camp durant una setmana sencera. El cost es pot alleugerir amb subvencions

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

i podem intentar educar a la vexi-comunitat en el valor dels ICVs. Però no podem fer res amb el temps de vacances i els reptes que suposen la quitxalla. Crec que un programa híbrid, amb trobades en persona combinades amb l'emissió del l'acte en streaming a una audiència mundial pot expandir l'abast dels congressos. Tot i que les diferents zones horàries poden ser un problema, la presència virtual pot ser una alternativa viable per a molts vexil·lòlegs nous.

Gràcies per preguntar sobre aquest important aspecte del món de la vexil·lologia. Ha estat un plaer treballar amb tu durant 35 anys!

Investigating a coincidence: From Sitges to Cabrera Island, a personal story that begins in the late 1970s ends in 2021

1. Sitges

On a Sunday in the late 1970s, Anna and I escaped to Sitges to visit Cau Ferrat and Maricel. While walking, we saw an open door with a staircase that reminded us to the 'Collecció de Marineria Emerencià Roig', a delight where we found a wonderful sheet of flags. As I always carry pencil and paper in this kind of visit, I made a data take on a sheet.

Time goes by, Emerencià Roig's collection disappears from the museums in Sitges and I could never take a picture of the sheet.

The next chapter, 40 years later, starts with an email sent to me by my colleague Luismi Arias, on 8 June 2017, indicating me that the Maricel Museum in Sitges has a temporary exhibition, "Emerencià Roig. De la mar al paper", where there is a 'Cuadro de banderas de las potencias marítimas del globo', 1874. I quickly recognized that this is what we saw in Sitges 40 years ago. Luismi asked me if I can take a photograph or description of the Spanish flags, because he is preparing a new book by the SEV on the Spanish Flag Regulation -much longer than the previous one-, and this sheet can give us a perfect reference to the flags of the First Spanish Republic [1 February 1873 – 29 December 1874].

I get started and I found out that the exhibition curator was Pere Izquierdo Tugas, my friend from another of my fields of study, family genealogy. I send him an email on the 14th and the same day, Pere replied to me saying that photos can be taken in the exhibition and he'll see if he finds a better resolution picture. He sent me this photo the next day and I forwarded it to Luismi and Tomás. Perfect communion of vexillologic friends.

It comes from the legacy of Emerencià Roig i Raventós, entered the museum in 1936.

The sheet is unique. It is obviously maritime, with many details. For Spain, it shows the Old Royal Standard, the official flags, without any shield in the flag of war or those of the ministers, and includes the flags of the Maritime Provinces of the peninsula and overseas.

A jewel we can still see in the Museum of Maricel in Siges.

2. Cabrera Island

Since we started the third season of the Catalan Vexil·la, I've been thinking about writing a little bit of information about the Maricel of Sitges sheet, since its quality had to be disclosed to the vexillological world.

Researching data on the Maricel sheet and exhibition on the Internet, I came up with a reference to a very curious plate with the 'unknown' flags of the island of Cabrera.

It was a small framed plate, for sale on the website of "todocolección", with the title Cuadro con diferentes banderas marinas de la isla de Cabrera. Años 70.

This struck me, because I had never met any flag of the small island of Cabrera. Among the 12 flags of the plate there is a mixture of official flags, of the Lord, of the family and of the Council based on the flag of the navy of Tsarist Russia and the flag of Saint George. It was necessary to investigate why, how and when.

As a Christmas gift my daughter gifted me the painting as she saw my interest in it. When I unmounted it to scan the sheet, I had a surprise. On the back of the sheet there was a written note in Spanish, saying: Commemorative edition, fifty copies numbered from 1 to 50, printed on parchment paper on May 31, 1969, the

festivity of Santa Petronila, patron saint of the Island of Cabrera.

We already knew the creation date of the sheet and the number of copies, only 50!

Our friend Remei, owner of the shop "Art and Decoration" did a wonderful restoration of the painting, including a transparent sheet on the back to be able to see the inscription. Now it's like new.

Who designed the sheet?

The island of Cabrera has an area of 11.42 km² and it is 13.5 km south of the island of Majorca. It is part of a small archipelago that totals an area of 13.06 km², which, since 1991, has been declared the Maritimoterrestre National Park of the Cabrera Archipelago. The Visiting Guide of the National Marítimo-Terrestre del Archipiélago de Cabrera, 1997, indicates:

... In 1868, the Lighthouse building was completed, started four years earlier. In 1870 the property passed to the Umbert family, after almost two centuries of belonging to the Fontirroig family. From this time, it appears to be the current building of Cas Pagès. In 1890 Cabrera passed to the Feliu family. Ca Feliu and Es Celler are built – now converted into a museum – and the vineyard is boosted and the island is repopulated. The project was called Villacrística.

The Feliu branch of the Empordà were among the knights of the counts of Empúries who participated in the conquest of Majorca, this branch of the Feliu was established in the village of

Editorial

A fons

Novetats

Disseny

L'Observatori

Porreres.

In the early 19th century, the Feliu acquired Son Espases, where they still continue today. Chema Font, in the introduction to the second edition of Carme Feliu Quadreny book, "Time Ago", explains the family evolution:

... Son Espases Nou entered the 20th century in the hands of Jacinto Feliu and Ferrà de la Mola, a Spanish state senator, doctor of law, mayor of Palma and owner of the Cabrera archipelago, where he died in 1903. He had sold it [Son Espases] to his father-in-law, Rafael Blanes Massanet, who reversed it to the Feliu family by leaving his daughter Petronila, married to Sebastián Feliu Fons, who was expropriated by the Spanish Government from the Cabrera archipelago, where he had dedicated the hermitage to Santa Petronila, in honor of his wife.

... When died Sebastián Feliu i Fons, in 1923, the property [Son Espases] remained in the hands of the author's father, Rafael Feliu Blanes, who died in 1982, leaving to his son Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny.

This, Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny [1925-1987], was the creator of the flag sheet of the island of Cabrera.

His life, in addition to his family, was fully dedicated to heraldry, genealogy, nobility, and, unknowingly, vexillography, as well as to the judicial struggle to recover the Cabrera archipelago expropriated by the Spanish government in 1916.

The date of the lamina, 1969, assures us that Sebastián Feliu Quadreny had already launched the request to modify his surname by Feliu de Cabrera Quadreny, a request that was granted by the Spanish Consejo de Ministros of 20 February 1970, for him and his descendants. This new branch of the family, Feliu de Cabrera Quadreny, can be seen at the foot of the family photo of his sister Carme's book "Time Ago".

Let's analyze the sheet.

The first three flags are what we could call "officials":

National, Insular and Of the King.

National.
The Spanish flag is not well drawn, it should not be commented on.

Insular.
The Insular flag is very heraldic, shielded on white canvas. The newly created shield is reproduced in other documents by Sebastián Feliu Quadreny.

Quarterly, 1 and 4, the four pales of Catalonia and, 2 and 3, the symbol of the island of Cabrera, which could be a goat over the castle of Cabrera, and above all, the coat of arms of the Majorcan branch of the Feliu family. The crown appears to be that of the title of Kniaz of Russia that Emperor Alexander III awarded in 1894 to Jacinto Feliu and Ferrà de la Mola [1843-1903], as Sebastián Feliu Quadreny points out in his family book.

Del Rei [from the King]
White flag with the shield of the Catalan-

Aragonese crown.
Perhaps Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny, with this shield of the four bars, would you like to remind Jaume I, Count of Barcelona, King of Valencia and King of Majorca?

Family Flag.

Heraldic flag of the Feliu family of Majorca.

Flag of the Lord, and flags of his family

This group of flags combine the cross of Saint Andrew with the cross of Saint George.

The cross of Saint Andrew is the traditional symbol of the navy of the Russian Empire; however, the cross is blue on white background, and the cross of Saint Andrew of the Lord and his family is black. We're not knowing why.

The cross of Sant George, symbol of Catalonia, only shows it in the two main flags, that of the Lord and that of the heir. The Lord flag is complemented by the Russian crown, in blue.

Del Council flags
In the Council flags, Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny gives preference to the Saint George flag. In that of the Council Head, it combines with that of Saint Andrew. In that of del Gonfanoner, it displays the symbol of the Feliu de Mallorca family, and in the flags of the Secretary-General and the Counciler, it introduces black rounds, following the model of the Spanish Navy's badges.

Epilog

A good discovery of a vexillological exercise by Sebastián Feliu de Cabrera Quadreny, whom I would have liked to meet, because we have a lot in common.

We only needed to spend one weekend left on the island of Cabrera to feel the vibrations [presence?] of the Feliu de Cabrera family and the French soldiers who suffered the fatality of a war.

Si voleu contactar amb nosaltres: acv@vexi.cat

Presidenta ACV: Anna Galan

Editor Vexil·la Catalana: Sebastià Herreros

Consell editorial: Jordi Avià, Jaume Calaf, Albert Claret, Marc Ferrer, Dani Garrido, Joan Mestres, Joan-Marc Passada

Traducció: Joan Mestres

Disseny i maquetació: EPA Disseny SL · elena@epasg.com

Vexil·la Catalana no és responsable ni comparteix necessàriament les opinions i valoracions subjectives que els col·laboradors puguin fer en els articles publicats al butlletí.

<http://www.vexi.cat>